2e JAARGANG. NUMMER 272

Gazet van Brussel

Dagblad voor het Vlaamsche Volk

Voor Stam Taal en Volk — Omdat ik Vlaming ben

BEHEER EN PUBLICITEIT : ANSPACHLAAN, 75 (Beurs)

Elke medewerker is verantwoordelijk voor hetgeen hij schrijft

Zondag 17 Oktober 1915
PRIJS : 5 CENTIEM PER NUMMER

ABONNEMENTSPRIJS voor Brussel en Voorsteden 1.25 fr. per maand

AANKONDIGINGEN WORDEN AANGENOMEN:
75, Anspachlaan, (Beurs). — 52, Warnoesberg.
Bij den Heer F. Ernest Goossens, 51, Grevelingenstraat
Office de Publicité, 36, Nieuwstraat — 28, Grasmarkt, Brussel

HET GRIEKSCH-SERVISCH BONDVERDRAG

Leest vandaag in de GAZET VAN BRUSSEL :

De beteekenis der kaasstof. — Bij de teekening : Dr. Eugen van Oye. — Paul Eyschen †. — Uit Zuid-Afrika. — De taalwet van 1878. — De aardappeloogst. — Financieele kroniek. — Oorlogsydille. — Nieuws uit Gent. — Oktober op het kiekenkot. — Sportnieuws.

De Beteekenis der Kaasstof

De kaasstof, ook caseïne genaamd, is een produkt dat in de laatste twintig jaar eene groote beteekenis heeft gekregen, niet alleen als voedingsmiddel, maar tevens in verschillende nijverheidstakken.

Van ouds bestaan er boter- en kaasfabrieken, die de melk als grondstof gebruiken. Thans zijn zich daarbij caseïnefabrieken komen voegen, welke het vele afval dat de eerste ongebruikt laten, bewerken tot een produkt van tamelijk groote waarde. Na het bereiden van boter en kaas blijft aan de zuivelfabrieken de wei van de melk over, d.i. de zoete waterdeelen. Deze wei nu is de grondstof waaruit de caseïne wordt bereid.

In 100 deelen goede melk zijn gemiddeld vervat 87.1 deelen water, 4.4 deelen melksuiker, 3.8 deelen vet en 3 deelen eiwitachtige stoffen, welke den naam van caseïne gekregen hebben.

De wei bevat nog al de eiwitachtige bestanddeelen van de melk. De 9/10 zijn er in zwevenden toestand in aanwezig en 1/10 is er in opgelost. Ook al de melksuiker bevindt zich nog in de wei : het is ook een produkt van waarde. De wei is dus een kostelijk overblijfsel. Indertijd mestten de boeren er hun varkens mee en het teveel werd eenvoudig weggeworpen.

Om de kaasstof te verkrijgen, laat men de melkwei verwarmen tot 70-80 graad. Men voegt er stremsel bij en na enkele uren is de caseïne geheel gezonken. Deze wordt daarna zorgvuldig gewasschen, ten einde ze van de melksuiker te scheiden, die zich tijdens de stremming aan haar heeft vastgehecht. De verkregen stof wordt nog verder gezuiverd van alle vetachtige overblijfselen. Daarna wordt zij gedroogd en fijngemalen, waardoor men eene witachtige poeder bekomt, die men in den handel brengt onder den naam van caseïne. Zij bestaat voor ongeveer 65-70 percent uit zuivere kaasstrof en bevat 12-13 percent water ; haar gehalte aan stikstof gaat niet boven 12 ten honderd.

De nijverheidscaseïne geldt ongeveer 2 frank het kilo ; sommige voedingscaseïnesoorten bereiken bijna het tienvoudige van dien prijs. Er zijn ongeveer 33 liter geroomde melk noodig om 1 kilogram droge bruto-caseïne te bereiden.

In sommige landen en voornamelijk in Engeland wordt de caseïne tamelijk veel tot voedingsdoeleinden aangewend. Men maakt er brooden van, zij worden ook in de beschuitfabrikatie gebruikt. Die produkten worden gemakkelijk bewaard en bederven niet spoedig.

De caseïne wordt echter veel meer in de nijverheid aangewend. In de fabrikatie van fijne papiersoorten voor prachtdrukken wordt zij veel gebruikt, doordat men er bijzonder zuivere afdrukken mede bekomt.

Kanten en andere stoffen van waarde worden grootendeels met caseïne gepapt. Het melkeiwit (de caseïne dus) heeft het eiwit der eieren op vele plaatsen vervangen, vooral in de drukkerij op stoffen en in het klaren van vochten. In water opgelost maakt men er lijm van, die men o.a. gebruikt om de voegen der schepen te stoppen.

Gemengd met andere stoffen wordt de caseïne gebezigd om elpenbeen en meerschuim na te bootsen. Men maakt er ook celluloïd van, dat geheel onontvlambaar is.

In de elektriciteit worden voorwerpen van caseïne als isolatiemiddel gebruikt.

Dit zeer kort en noodzakelijk onvolledig overzicht kan aan den lezer een denkbeeld geven hoe eene geheel nieuwe nijverheid als een paddestoel uit den grond kan opschieten. Alleen het oordeelkundig gebruik van het waterachtig overblijfsel van melk, dat men vroeger grootendeels als waardeloos wegwierp, is thans voor vele landen eene bron van vele millioenen geworden.

Dit beknopt artikel is geschreven om de aandacht onzer buitenmenschen op deze bron van inkomsten te vestigen. Men heeft onlangs in de pers gelezen, dat men in Duitschland het spoelwater der eethuizen door eene machine laat loopen om er de vettige bestanddeelen van af te scheiden en te bewaren.

Men heeft met dien maatregel hier en daar wel eens gelachen, doch de lachers hebben ongelijk. De toekomst behoort aan de zuinige volkeren. Jaarlijks gaan er in alle landen voor milliarden stoffen verloren. Wie het eerst het vermorsen en verspillen zal overwonnen hebben, heeft veel voor op zijne mededingers.

Thans hebben heel wat gewone produkten eene groote waarde verkregen door de blokkade van onze havens. Indien deze toestand medebrengt dat een geest van zuinigheid in ons volk vaart, zal de oorlog later misschien een zegen blijken te zijn geweest.

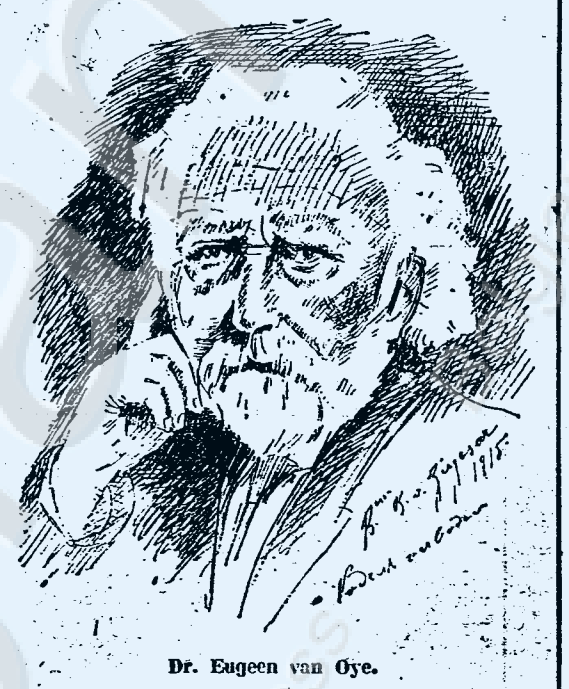
GOVERD.

BIJ DE TEEKENING

Een flinke en eerbiedwaardige grijsaardskop wordt door de teekening van heden afgebeeld. Een West-Vlaming, een van de vele verdienstelijke mannen welke de West-hoek van ons land geleverd heeft. *Dr. Eugeen van Oye* werd geboren te Thorhout den 13 Juni 1840. Niet ver van zijne geboorteplaats, namelijk te Oostende, oefent hij het edele beroep van geneesheer uit.

Dr. Eugeen van Oye studeerde aan het Klein Seminarie te Roeselaere, waar hij het geluk had Guido Gezelle als leeraar te krijgen. Iedereen weet immers hoe verbazend groot de invloed van onzen beroemden dichter op zijne leerlingen was. Van Oye nu was goed aangelegd om dien invloed in de hoogste mate te ondergaan.

De Oostendsche arts heeft zich steeds als een volmaakt flamingant voorgedaan, men heeft hem overal in de eerste gelederen aangetroffen. Vooral in den schoot van het *Algemeen Nederlandsch Verbond* en in de Hoogeschooluitbreiding heeft hij zich niet onbetuigd gelaten. Toen in 1911 het Vijftiende Natuur- en Geneeskundig Kongres in Oostende plaatsvond, was Dr. Van Oye voorzitter van het inrichtingskomiteit.

Dr. Eugeen van Oye.

In de eerste plaats heeft Dr. van Oye zich als dichter onderscheiden. Zijn heerlijke liergezang « De Zee » is het zinnebeeld van de worstelende en lijdende menschheid. Hij gaf twee dichtbundels uit : « Morgenschemer » en « Vonken en Stralen », alsook de zangspelen « De Nixe » en « Balder's Dood ».

Vier jaar geleden werd de groote Oostendsche Vlaming bekroond met den driejaarlijkschen staatsprijs voor zijn dramatisch werk « Godelieve van Gistel », dat de aandacht van de gansche letterkundige wereld gaande maakte.

Van den geneesheer zijn ons twee wetenschappelijke werken bekend, namelijk : « De Eerste Hulp bij Ongevallen » en « Gezondheidsleer in de School ».

In den oorlog van 1870 — vijf-en-veertig jaar geleden dus — toen dr. van Oye nog een jongen man was, kon hij niet nalaten zijne wetenschap ten dienste van de ongelukkige slachtoffers van den strijd te stellen ; hij trad namelijk in dienst eener Hollandsche Ambulancie, welke op de slagvelden opereerde.

De Westvlaamsche dichter en geleerde is lid van de Vlaamsche Akademie, in welker schoot hij met zijne uitgebreide letterkundige en wetenschappelijke kennis een bijzonder goed figuur maakt.

Bij het lezen van het volgende gedicht, dat in 1870 geschreven werd, ziet men het slagveld vóór zich oprijzen, men voelt duidelijk dat de dichter het beschrevene zelf doorleefd heeft.

BIVAKLIEDEREN

Een baarkleed is het duister
dat over de velden zijgt,
en onder den huivrenden hemel
de huiverende aarde zwijgt.
Is 't nevel die omhoog rijst
en de aarde rillen doet?
Neen ; — de aarde is zat gedronken
aan dampend menschenbloed.
't Is nacht : ze rust en rookt nu
en droomt in heur looden slaap
van menigen man, ontvleesd, en
van menig stervenden knaap.
Maar ziet! In de scheemrende verte,
bij 't veld van menschenmoord,
daar wentelen spokende reien
van flikkrende lichtjes voort.
Een bivak. — Is het de nachtwind
die klagend kreunt en hijgt?...
Neen, halfgesmoord gezang is 't
dat uit den kampe stijgt.
Zingt luid, soldaten!! Dat moogt gij!
Hebt dapper uw taak volbracht!
't is schoon, 't is grootsch, 't is heerlijk,
dat heldengezang in den nacht!
En luisterend zingt, geestdriftig,
mijn hert die liedren mee...
Maar — is 't de dolende nachtwind
die klaagt en steent van wee!
Neen : — weenen hoor ik rond mij
den hertverscheurenden rouw
van vaderlooze kind en
van kinderlooze vrouw.
En ginds — ver over de grenzen —
breekt door den luistrenden nacht
weegeschrei van moeders
en kinderenjammerklacht.....
Zingt stil, zingt stil, soldaten!
Verdooft, ontheiligt niet
de stemme der ellende
die door de wolken schiet!
O weenende nachtwind, — waai! waai!
Neem 't op in uwen schoot
en schreeuw het uit aan de aarde,
dit bivaklied der Dood!
Is 't nevel die mijn oog blindt
en mij zoo rillen doet?
Ik droome — droome — droome
van rookend menschenbloed.....

September 1870.

BUITENLAND

LUXEMBURG

Paul Eyschen †.

In Paul Eyschen, wiens overlijden door ons eergisteren is gemeld, heeft Luxemburg zijn voornaamsten staatsman verloren. Hij was in 1842 te Luxemburg geboren, vestigde zich daar als advokaat en werd in 1887 als gematigd liberaal naar de Kamer afgevaardigd. Daar wist hij zich, dank zij zijn talenten, een invloedrijke positie te verwerven. In 1876 werd hij hoofd van de departementen van justitie en landbouw, en in die hoedanigheid hervormde hij de rechtspleging en deed hij veel voor den landbouw. Ook de verfraaiing van zijn geboorteplaats ging hem ter harte. Nadat hij in 1885 Blochausen, het toenmalige hoofd der Regeering ten val had gebracht, werd hij in September 1888 zelf minister van Staat, hoofd van de Regeering. In 1889 installeerde hij hertog Adolf van Nassau als regent en in 1890 als groothertog. Zoo werden de Nassau's, die door Pruisen als regeerend huis afgezet waren, opnieuw een dynastie. Op de vijftienjarige regeering van groothertog Adolf volgde de zevenjarige van diens zoon, groothertog Willem, die, reeds doodziek, aan de regeering kwam. De groothertogin moest met het regentschap bekleed worden. Hun allen en ook de tegenwoordige groothertogin, die toen zij meerderjarig geworden was, den troon beklom, heeft Eyschen als eerste raadsman trouw ter zijde gestaan

FRANKRIJK

De Eischen der Fransche Bakkersvrouwen.

In het begin van den oorlog werden de Fransche bakkers in twee groepen gerangschikt. In de een waren degenen, die gemobiliseerd waren en in de ander degenen, die een uitstel van dienst hadden. Deze laatsten gingen van toen af voort hun ambacht uit te oefenen, terwijl de anderen aan hunne vrouwen de leiding hunner zaken moesten toevertrouwen.

De bakkersvrouwen, wier mannen sedert een jaar gemobiliseerd zijn en die door het harde werk dat zij sedert dien tijd verrichten moesten, uitgeput zijn, vragen dat men hunne mannen terugroepe, die in hunne woning gemobiliseerd kunnen blijven, en dat men de ledige plaatsen, welke aldus onstaan zullen, aanvulle met degenen die tot heden van de dienstuitstelling genoten hebben. En het is om hunne grieven uiteen te zetten, dat zij onder voorzitterschap van den heer Longuet, den afgevaardigde van de Seine, bijeen zullen komen.

OOSTENRIJK-HONGARIJE

Nieuwe spoorwegbruggen.

Het ministerie van spoorwegen in Oostenrijk heeft den bouw van 120 spoorwegbruggen aan verschillende Oostenrijksche fabrieken opgedragen. De kosten daarvan worden beraamd op 11 millioen kronen en de bruggen zijn bestemd voor de spoorlijnen in Galicië.

RUSLAND

De heer Kokovtsof in Zwitserland.

De Zwitsersche bladen deelen mede dat de oud-minister der Russische financiën, de heer Kokovtsof zich binnen kort naar Zwitserland zal begeven. Hoewel men voorgeeft dat deze reis een strikt privaat karakter heeft, wordt toch verondersteld, dat er sprake is van een bijzondere zending.

Financieele maatregelen.

Volgens de *Rjetsj* zou een leeningsontwerp, onder den vorm van eene binnenlandsche uitgifte aan 4 ten honderd, met premie, welk aan de vertegenwoordigers der grooto bankhuizen onderworpen werd, onuitvoerbaar verklaard zijn. Men verzekert dat de bankhuizen zich van alle deelnemnig aan een dergelijke verrichting zullen onthouden.

ZUID-AFRIKA

Incidenten van den kiesveldtocht.

Aangaande de rumoerige vergadering van generaal Smuts te Pretoria, in zijn eigen kiesafdeeling, Pretoria West, meldt de *Spectator* nog :

Een brief en een portret van Jopie Fourie werden hem overhandigd. Hij smeet dit laatste met verachting op den grond en riep : « Die man wil ik niet zien! »

Op een vergadering te Stellenbosch, waar Merriman, de senator Viljoen en van der Horst spraken, werd Viljoen nog al veel door studenten in de rede gevallen. Zij moesten wachten, zeide hij, tot ze baard hadden, voordat ze op publieke vergaderingen spraken. De baardeloozen zijn de twee-stroomers, voegde hij er nog bij. Toen van der Horst, een kaalgeschoren man, opstond om Merriman's zaak te bepleiten, riep iemand : « Waar is jou baard! »

De Zuid-Afrikaansche Pers.

Wat men ook van den strijd tusschen de Afrikaanders moge zeggen, één goed ding heeft hij voor het minst gedaan : hun pers verbeterd. Hij heeft hun dagbladen geschonken, en nog verscheidene bladen, die enkele malen 's weeks uitkomen. En bestonden de bladen al, dan, indien zij de nationale zijde kozen, zagen zij hun getal lezers sterk toenemen.

Ons Vaderland is het nieuwe nationale blad van Pretoria, waarvan wij reeds vroeger de verschijning aankondigden. Het geeft veel te lezen en ziet er goed uit.

De oude *Transvaler*, een weekblad, is er in opgenomen.

In de Kaapprovincie worden de nationale belangen voorgestaan door de *Burger* (Kaapstad), de *Stem* (Burgersdorp), de *Re-Echo* (Humansdorp), de *Nieuwe Tijd* (Aberdeen), de *Era* (Richmond), de *Middellandsche Afrikaner* (Cradock), *Onze Courant* (Graaff Rienet), die zijn naam gaat veranderen in *Nationale Courant*. Al die bladen steunden vroeger het ministerie Botha.

VEREENIGDE STATEN

Stappen der pacifisten bij president Wilson.

Reuter telegrafeert dat de heer David Jordan door het Internationaal Kongres der Pacifisten belast werd met bij president Wilson aan te dringen opdat hij een konferentie van vertegenwoordigers der onzijdige landen samenroepe. Eene bestendige instelling zou moeten opgericht worden ten einde de noodige voorbereidselen te doen met het oog op een spoedig herstel van den vrede.

Ambtelijke Legerberichten

DUITSCH

BERLIJN, 15 Oktober. — Ambtelijk bericht van heden middag :

Westelijk krijgsveld.

Wij hebben de Engelschen ten Noord-Oosten en ten Oosten van Vermelles uit onze stellingen verdreven ; zij konden zich slechts nog handhaven in een eindje loopgracht op den westrand der zoogenaamde kiezelgroef. In Champagne zuiverden Saksische troepen ten Oosten van Auberive een granaatkuil, die de Franschen sedert den grooten aanval in onze stelling nog bezet hielden, maakten 5 officieren en 300 minderen gevangen en bemachtigden verscheidene machiengeweren. Een onzer luchtschepen wierp in den nacht voorafgaande aan 14 Oktober bommen op de voor de in gang zijnde krijgsverrichtingen belangrijke spoorstations te Châlons en Vitry-le-François.

Oostelijk krijgsveld.

Legers van veldmaarschalk von Hindenburg :

De Russen ondernamen gisteren wederom eenige aanvallen ten Zuid-Westen en ten Zuiden van Dunaburg. Bezuiden den steenweg van Dunaburg naar Nowo-Aleksandrowsk sloegen wij hen terug, waarbij zij reusachtige verliezen leden. Ten Noord-Oosten van Wessolawa zakten

eveneens twee vijandelijke aanvallen in elkaar. Bij een derden stormloop drongen de Russen op deze plaats over de frontbreedte van een bataljon in onze stellingen. Wij zijn ten tegenaanval overgegaan. Een onzer luchtschepen bestrooide het spoorstation te Minsk, waar thans groote troepenmassa's op vervoer wachten, rijkelijk met bommen, vijf geweldige ontploffingen en een groote brand werden waargenomen.

Legers van veldmaarschalk prins Leopold van Beieren :

Niets nieuws.

Legers van generaal von Linsingen :

Niets nieuws.

Op den Balkan.

De legers van veldmaarschalk von Mackensen zetten overeenkomstig hun strijdplan de krijgsverrichtingen voort. Ten Zuiden van Belgrado en van Semendria hebben zij den vijand verder achteruitgedreven, 450 Serviërs gevangen genomen en drie kanonnen, waaronder één van groot kaliber, buitgemaakt. De versterkingswerken op het zuiderfront van Pozarevac werden vannacht stormenderhand ingenomen, tengevolge waarvan de versterkte stad eveneens in onze handen viel.

Het Bulgaarsch eerste leger is den aanval over de Oostgrens van Servië begonnen; het veroverde de pashoogten tusschen Bjelogradschik en Knjazevac.

OOSTENRIJKSCH

WEENEN, 15 Oktober. — Ambtelijk bericht van gisteren :

Russisch krijgsveld.

Niets bijzonders.

Italiaansch krijgsveld.

Aan het Tiroolsch front duurt het sterk vijandelijk geschutvuur voort. Infanterieaanvallen werden door den vijand enkel op de hoogvlakten van Vielgereuth ondernomen, waar verscheidene Italiaansche kompagnies om middernacht onze stellingen aanvielen, echter na een kort vuurgevecht tot den terugtocht gedwongen werden.

Aan de Karintische grens en in de kuststreek is de algemeene toestand onveranderd. Enkele sektoren van dit front staan onder onafgebroken vijandelijk geschutvuur. Eene aan den rand der hoogvlakten bij Peteano vooruitdringende Italiaansche afdeeling werd door tegenaanvallen teruggeworpen en leed groote verliezen.

De over de Crino-Brdo vooruitdringende koninklijke en keizerlijke troepen wierpen den vijand over de bij Vinca in de Donau mondende Bolicica-beek terug. De beiderzijds der beneden-Morawa vooruitrukkende Duitsche strijdkrachten namen Posjarewac in het gevecht.

FRANSCHE

PARIJS, 14 Oktober. — Ambtelijke mededeeling van 15 uur :

In Artesië zijn de geschutgevechten in den afgeloopen nacht op verschillende plaatsen voortgezet. Ze zijn vooral hevig geweest tusschen Souchez en Givenchy en ten N.-Westen van hoogte 140.

In de streek van Lihons zijn weer levendige loopgraafgevechten geleverd met handgranaten en luchttorpedo's.

In Champagne heeft de vijand op onze achterste linies bommen met stikgas afgeschoten, waarop onze batterijen alom hebben geantwoord.

Een aanval van den vijand op het bosch ten Westen van Tahure is door ons vuur gestuit.

In Lotharingen, bij Reillon en Leintrey, bijna onafgebroken kanonvuur, over en weer.

PARIJS, 14 Oktober. — Ambtelijke mededeeling van 23 uur :

Wederzijdsch geschutgevecht in Artesië, in de vallei van Souchez en het bosch van Givenchy. Beschieting van weerszijde op het Aisnefront in den omtrek van Reims en in Champagne, bij Auberive en de hoeve Navarin. Vrij hevige gevechten met handgranaten en luchttorpedo's op de hoogten der Maas, in de sektors van Calonne en Troyon.

In Lotharingen richt de vijand geschutvuur op onze stellingen in de streek van Reillon, waarop onze batterijen werkdadig antwoorden.

Een luchtsmaldeel van twintig vliegtuigen wierp gisteren bommen op het station Bazancourt, op het achterfront, in Champagne. Een onzer vliegers haalde een kabelballon neer, die gevallen is ten Zuiden van Monthois. Een vijandelijk vliegtuig werd door een onzer vliegers afgeschoten ten Noorden van de Aisne en is in de vijandelijke stellingen neergestort ten Noorden van Bruyle-Long.

ITALIAANSCH

ROME, 14 Oktober. — Ambtelijk bericht :

Het optreden onzer troepen wordt voortgezet langs de grens van Tirol, vooral in den sektor gelegen tusschen de Etsch en de Brenta. Blijkens overeenstemmende inlichtingen, welke wij uit verscheidene bronnen hebben ontvangen, heeft de vijand in dezen sektor zeer gevoelige verliezen geleden.

Gisteren hebben enkele onzer afdeelingen met goed gevolg ontmoetingen gehad met vijandelijke afdeelingen in het Ribor- (Chiese-) dal, op de kleine San Giorgiovlakte (Valle Ledro) en in het Campbella-dal (bergstroom Maso-Brenta).

In Karinthië beproefde de vijand op 11 en 12 Oktober een aanval tegen ons front, van den Monte Pal Piccolo, ten Oosten van den Monte-Croce-top tot aan den Monte Salinchiet, aan den bergstroom Pontelbana. Na een krachtige voorbereiding door het geschutvuur, op 11 Oktober begonnen en die een gedeelte van den nacht voortduurde, liet de vijand, in den namiddag van dien dag, kolonnen infanterie stormloopen op onze stellingen bij den bovenloop van den bergstroom Chiazzo. De standvastige houding van onze troepen, het doeltreffend vuur van ons geschut, zoomede onze gelukkige tegenaanvallen in de flank-sektoren van den Pal Grande tot den Pal Piccolo en van den Monte Pizzul tot den Monte Salinchiet, stelde ons in staat, na een langen strijd, den vijand terug te werpen en hem daarbij ernstige verliezen toe te brengen.

ENGELSCH

LONDEN, 15 Oktober. — Het departement van oorlog deelt de volgende verklaring mede :

Een vijandelijk smaldeel van luchtschepen bezocht dezen nacht de oostelijke graafschappen en een deel van Londen en wierp er eenige bommen. Een luchtschip helde langs eene zijde over, zooals men heeft kunnen bemerken en kon in de hoogte niet meer blijven. Vijf vliegtuigen stegen op. Wegens de weergesteltnis kon slechts een vlieger een luchtschip ontdekken, doch kon het niet bereiken voordat de mist verdwenen was.

Eenige huizen werden beschadigd, andere geraakten in brand. Nochtans werd geen militaire schade aangericht. Al de branden werden spoedig uitgedoofd.

Het volledig aantal der slachtoffers, inbegrepen die, welke reeds gemeld werden is : 15 soldaten gedood, 13 gekwetst; mannelijke burgers : gedood 41, gekwetst 101. Van deze zijn 32 gedood en 95 gekwetst in het distrikt van Londen.

RUSSISCH

SINT-PETERSBURG, 13 Oktober. (St-Petersb. Tel.-Agentschap.) — Mededeeling van den grooten generalen staf :

In de streek van Riga, ten Oosten van het Babitemeer, is een Duitsch watervliegtuig in onze handen gevallen. Aan het front in de streek van Dunaburg zijn alle aanvallen van den vijand afgeslagen.

Na een gevecht in de streek van Schlossberg, ten Westen van Illoekst, hebben wij de hoogten ten Noord-Westen van dit dorp bezet. De Duitschers trachtten de verloren stellingen te heroveren, maar werden teruggeslagen.

Herhaaldelijk poogden de Duitschers hun toestand te verbeteren in de streek van het dorp Gateki, ten Zuiden van het Demmne-meer, maar zij gaven die pogingen op, wegens de groote verliezen die zij leden. In de streek ten Oosten van het dorp Gravansti vielen de Duitschers ook tweemaal aan; zij werden echter telkens teruggeslagen.

Ondanks het hevige vuur, zijn onze troepen den doorgang ten Zuiden van het Driswjati-meer overgetrokken. In de streek tusschen het Narotsj- en het Wisjnesfskojemeer heeft een levendig geschutduel plaats gehad.

Ten Zuiden van de Pripet, aan den linkeroever van de Styr, ten Noorden van Rafalofka, is de vijand uit de hoeve Alexandria en het dorp Roedkabelskawolska geworpen. Hier hebben wij vijf officieren en 200 soldaten gevangen genomen en twee machiengeweren buitgemaakt. Een aanval van den vijand op Karpilofka, ten Noord-Westen van Klewan, is afgeslagen.

In Galicië, in de streek van de Strypa, ten Westen van Trembovlia, hebben onze troepen een sukses behaald en zich meester gemaakt van het dorp Wasnioeftsjik.

Het hardnekkig gevecht hier en in de streek van het dorp Gaiworonka, dat gisteren genomen werd, duurt nog onverzwakt voort. Een gedeelte onzer ruiterij, dat ongemerkt uit Gaiworonka was getrokken en zich snel ontplooid had, wierp zich op de vijandelijke gelederen.

SERVISCHE.

NISJ, 13 Oktober. — Ambtelijk bericht :

Op het Donau-front heeft de vijand 407 zware houwitsers geschoten op den sektor Ram-Gradiste. Op hetzelfde front beschoot de vijand de vesting Belgrado en de stellingen van Samar. Terzelfdertijd richtte dezelfde artillerie twee honderd houwitsers op de hoogten van Dejania en opende het vuur op den sektor Ostrojnitza-Obrenovac. Op geen enkel punt van heel het front behaalde de Oostenrijk-Hongaarsche artillerie eenig voordeel.

NISJ, 14 Oktober. — Ambtelijk bericht :

Op het Donaufront bleef de toestand onveranderd. Ten Noorden van Pozarevac poogde de vijand vruchteloos onze stelling te bemeesteren. Hij leed ernstige verliezen. De vijand veroverde 's nachts het dorp Lipa; wij dwongen hem terug te trekken en brachten hem ernstige verliezen toe. Een vijandelijke aanval tegen de vesting en de stad Semendria mislukte insgelijks; de vijand leed zware verliezen. Wij behouden onze stellingen op het front der Save, ondanks het zwaar geschut van den vijand.

Op de overige fronten niets aan te stippen.

BULGAARSCHE.

SOFIA, 16 Oktober. — Ambtelijk bericht :

In betrekking met de schending van het Bulgaarsch grondgebied in de streek van Bielodgradsjisj, hetgeen reeds gemeld werd, poogden de Serviërs gedurende den nacht een inval te doen in de streken Trn, Basilovgrad en Kustendil, ten einde de Bulgaarsche strategische punten te bezetten, die de wegen naar Sofia beschermen. De poging werd verijdeld door Bulgaarsche troepen die zich in de nabijheid bevonden. In den namiddag gelukten onze troepen er in den vijand terug te werpen. De gevechten worden op sommige plaatsen voortgezet. De Bulgaarsche verliezen tot nu toe bekend, zijn : achttien dooden, dertig zwaar gewonden en 160 licht gekwetst.

SOFIA, 14 Oktober. (Bulgaarsch Agentschap.) Ambtelijke melding :

Servische troepen zijn de grens overgetrokken en trachtten de hoogten Karitza, Glawa en Rosevali Krn, gelegen op Bulgaarsch grondgebied, ten Westen van Bielogradsjisj, te bezetten. De heelen dag werd een gevecht geleverd. De Bulgaren wierpen de aanvallers terug en bezetten op hunne beurt de bovenvermelde hoogten.

OP DEN BALKAN

De Grieksch-Servische Overeenkomst.

AMSTERDAM, 15 Oktober. — Men meldt uit Athene an de *Telegraaf* :

Volgens de Grieksch-Servische overeenkomst, gesloten in 1913, heeft de Servische Regeering de nulp van Griekenland gevraagd in een gemeenschappelijke aktie tegen Bulgarije. De Grieksche Regeering heeft weigerend geantwoord. De ministerpresident Zaimis heeft dit medegedeeld in het Parlement, en de hoop uitgedrukt, dat de meerderheid hem zou gesteund hebben.

Rusland en Bulgarije.

Naar over Stockholm aan het *B. T.* wordt bericht, hebben de Russische kredietinstellingen hun kredieten aan Bulgaarsche banken tot op een minimum verminderd. Bovendien hebben de verzekeringsmaatschappijen de samenwerking met Bulgaarsche maatschappijen opgezegd.

De samenwerking tusschen Turkije en Bulgarije.

De *L. A.* verneemt uit Athene via Kopenhagen, dat Turkije zijn wapenfabrieken en twee legerkorpsen ter beschikking van Bulgarije heeft gesteld. Daartegenover heeft Bulgarije Turkije de beschikking over groote kolenvoorraden, spoorwegwaggons en oorlogsmaterieel gegeven. Verder mag Turkije de Bulgaarsche havens aan de Zwarte Zee gebruiken. De sultan heeft aan alle in Europa wonende Mohammedanen verlof gegeven, om het Bulgaarsch leger dienst te nemen. Verscheidene Turksche torpedobooten en torpedojagers kruisen voor Boergas.

Italië en de Balkan.

De *Temps* spoort Italië aan om mee te doen in den Balkan. (Uit het feit, dat Italië daartoe nog dient *aangespoord* te worden, blijkt voldoende, dat dit land omtrent eene tusschenkomst op den Balkan nog geen besluit heeft genomen. — *Red.)* De belangen van dat land in Albanië, de hangende vraagstukken met Griekenland en Servië, de Twaalf Eilanden, de gewenschte gebieden in Klein Azië — er zijn tal van redenen voor de Italiaansche Regeering om zich te mengen in de Balkanzaak. De voorstanders van « den kleinen oorlog » in Italië, die voor een oorlog met Duitschland vreezen, raken meer en meer in de minderheid, tegenover hen die ook buiten het Italiaansch gevechtsterrein mee willen doen. Gedurende den winter zal het krijgsbedrijf in de Alpen trouwens stilstaan. Er zullen troepen vrijkomen die, volgens de meening van de *Temps*, nuttig werk kunnen doen in Macedonië of elders. Zal men hen tegen de Bulgaren of tegen de Turken in 't veld zenden? De vorming van een leger van eenige honderdduizenden om naar 't Oosten te zenden vereischt gemeenschappelijke inspanning, waaraan geen enkele der Entente-mogendheden zich mag onttrekken.

De eischen van Bulgarije.

Volgens een telegram uit Sofia, wil men in Bulgarije alleen over de mogelijkheid van een vrede met Servië spreken, als Servië bereid is, behalve geheel Macedonië, ook het Timok-dal, « dat vroeger Bulgaarsch was en noodig is om Bulgarije aan Hongarije te laten grenzen », wil afstaan.

Een Dilemma.

LONDEN, 14 Oktober. — De *Morning Post* dringt aan opdat Griekenland deelneme aan den Balkanoorlog. Men moet Griekenland doen inzien, dat het zijne onzijdigheid niet kan behouden in deze krisis, hoe welwillend die onzijdigheid ook weze. Voor Griekenland blijven er twee dingen over : ofwel de bepalingen van het traktaat met Servië naleven, ofwel afbreken met de Entente.

De nieuwe Servische residentie.

ROME, 14 Oktober. — Er was spraak geweest de Servische Regeering van Nisj naar Prisjtina over te brengen. De *Messagero* verneemt dat de Regeering naar Monastir, dus op de Grieksche grens, zal worden overgebracht.

Op de Albaneesche grens.

BOEKAREST, 14 Oktober. — Na de Servische troepen te hebben afgeslagen, hebben de Albaneesche troepen opnieuw Tirana bezet.

Splendid Cinéma

27, Kruidtuinlaan, 27, Brussel

Programma van 15 tot 21 Oktober

DE BEWAAKSTER VAN HET VUUR

Groot aandoenlijk tooneelspel in 4 bedrijven

Bobinet en Bobillard gaan in tweegevecht

Komiek

DE ABRUZZEN IN DEN WINTER

Natuuropname (gekleurd)

Om zijne Vrouw eene les te geven

Blijspel

DE SCHADUW OP DEN MUUR

Drama

Vraagt aan het winket van de SPLENDID CINEMA de Familieboekjes aan verminderden prijs

10 Stalles . . fr. 3.00 | 10 Fauteuil . fr. 5.00
10 Faut. reservé . 11.00 | 10 Loges . . . 16.50

Fransche troepen van de Dardanellen weggetrokken.

Men seint uit Konstantinopel dat men sedert twee dagen opgemerkt heeft, dat Fransche troepen teruggenomen worden van Sedd-ul-Bahr.

Laatste Tijdingen

HET GRIEKSCH-SERVISCH BONDVERDRAG

LYON, 16 Oktober. — *Nouvelliste* meldt uit Athene :

Daar Griekenland niet aan den oorlog zal deelnemen, zou Servië voornemens zijn het bondgenootschapsverdrag met Griekenland openbaar te maken.

ATHENE, 16 Oktober. — De gansche pers bespreekt levendig het *casus fœderis* (geval van bondgenootschap). De Regeeringsgezinde bladen zijn van meening, dat het hier niet bestaat.

Messagero d'Athene schrijft dat er in het Grieksch-Servisch verdrag sprake is van den aanval eener derde mogendheid, hetgeen thans niet het geval is. Verder heeft Servië thans in overeenkomst met de Entente zijne betrekkingen met Bulgarije onderbroken. De gewapende onzijdigheid is thans de beste manier om de Grieksche belangen te verdedigen.

De Venizelos-bladen verdedigen de tegenovergestelde opvatting, echter zonder er veel nadruk op te leggen.

Italië stuurt geen troepen naar den Balkan.

ROME, 16 Oktober. — *Giornale d'Italia* houdt het voor uitgesloten, dat Italië zich op dit oogenblik er toe zou kunnen verplichten, troepen naar het Oosten te zenden. Daarentegen is het richtig, dat Italië, indien het niet feitelijk aan de onderneming deelneemt, het toch aan de gemeenschappelijke zaak een krachtdadigen steun zal verleenen

Generaal Sarrail te Saloniki.

LYON, 16 Oktober. — *Nouvelliste* meldt uit Saloniki :

Generaal Sarrail is hier aangekomen. Door de overheid en de bevolking werd hij hartelijk ontvangen.

De boteruitvoer in Nederland.

DEN HAAG, 16 Oktober. — Van den 17 tot den 24 Oktober mogen enkel 50 ten honderd der botervoortbrengst uitgevoerd worden.

Ontslag van Sasanow.

BERLIJN, 16 Oktober. — In Weenen verspreidde zich het sensationeel bericht, uit Sint-Petersburg, dat Sasanow zich naar het hoofdkwartier heeft begeven, om zijn ontslag aan te bieden.

Te Saloniki.

ROTTERDAM, 16 Oktober. — Eene halfambtelijke verklaring zegt dat de Fransche troepen die in Saloniki aangekomen zijn nog niet naar Servië onderweg zijn, omdat de opperbevelhebber nog meer troepen afwacht.

Griekenland blijft onzijdig.

BERLIJN, 16 Oktober. — Naar berichten, uit hoogstaande bron aan de *Vossische Zeitung* is Griekenland besloten zijn onzijdigheid onder alle omstandigheden te bewaren. De Grieksche Regeering is zinnens het bondsverdrag met Servië bekend te maken.

De Amerikaansch nota aan Engeland.

LONDEN, 16 Oktober. — *Morning Post* meldt uit Washington :

De nota aan de Britsche Regeering, waarin tegen het onwettelijk optreden van Engeland tegenover Amerikansche scheepsladingen en schepen verzet wordt aangeteekend, is zoo uitgebreid en zoo vol technische bijzonderheden, dat staatssekretaris Lansing ze met de post zal verzenden en niet telegrafisch, indien president Wilson daarmee instemt.

Sonnino ongesteld.

MILAAN, 16 Oktober. — *Sera* meldt uit Rome :

De ministerraad, die voor gisternamiddag verwacht was, is heden voormiddag om 10 uur bijeengeroepen geworden. Sonnino is sedert eenige dagen ongesteld en voelt zich nog niet beter. Zijn toestand is echter nog niet zorgwekkend.

De Oostenrijksche leening.

OFENPEST, 16 Oktober. — Naar een mededeeling aan de bankkringen alhier is ook in Duitschland een levendige deelneming aan de Oostenrijksche oorlogsleening te bemerken.

Duikbooten in de Egeesche Zee.

MARSEILLE, 16 Oktober. — De paketboot *Mosal*, van de Messageries Maritimes, is Donderdag namiddag uit Saloniki te Pireus binnengevaren met de bemanning der stoomschepen *Yunnan*, *Provincia* en *San Margherita*, die in de Egeesche Zee door vijandelijke onderzeebooten getorpedeerd werden.

Naar berichten over de *Provincia* werd het schip door een Oostenrijk-Hongaarsche onderzeeboot beschoten. De kapitein liet alle reddingsbooten te water, daarop verzonk het schip. De bemanning der *Provincia* werd van de Engelsche overzeeboot *Olympic* opgenomen.

De stoomboot *San Margherit* werd getorpedeerd; de bemanning heeft de onderzeeboot niet bemerkt; 32 man konden het land bereiken. Van de bezetting zijn acht man dood en zes gewond. De redding vond plaats in de grootste orde en rust op een oorlogschip. Het stoomschip, dat niet gezonken is, werd op sleeptouw genomen.

De Fransche leening.

LYON, 16 Oktober. — Naar de *Nouvelliste* verneemt, zal de Fransche leening slechts in November worden uitgegeven. Zij zal 5 ten honderd opbrengen, gedurende vijftien jaar niet terugbetaalbaar en gedurenden denzelfdne tijd belastingsvrij zijn. Indien de uitgiftekoers in rekening gehouden wordt, zal de werkelijke opbrengst 5 3/4 ten henderd bedragen.

Kleine Kroniek

Jacht op de Vervalschers.

Donderdag, van af half zeven, werden een honderdtal melkverkooners naar het politiebureel der Bériotstraat gebracht. Een twintigtal stalen van « melkwater » werden aangeslagen.

De taalwet van 1878.

De burgemeester van Herzele, zegt men ons, is een Vlaamschgezinde. Hij antwoordt in 't Vlaamsch op al de Fransene brieven, die hij uit de verfranschte hoofdbesturen te Brussel ontvangt. Goed. Maar die burgemeester zou nog beter doen die Fransche brieven eenvoudig NIET te beantwoorden, want die zijn in strijd met de wet van 1878.

Die arme wet van 1878 lijkt toch waarachtig in den oorlogsstroom vergaan te zijn. Men toont ons Fransche brieven die uit de Brusselsene ministeries gezonden werden naar allerhande Vlaamsche gemeenten. Al die Fransche brieven zijn gekantteekend (*Gesthen*, enz.) door een Duitsch ambtenaar, aan wien aldus de medeverantwoordelijkheid wordt opgedrongen van deze tallooze wetsverkrachtingen.

Men vertelt ons, dat ministerieele besluiten, welke vóór den oorlog in de twee talen werden onderteekend, thans nog alleen in 't Fransch worden genomen.

Sommige ministeries, die vóór den oorlog tweetalig briefpapier en tweetalige briefomslagen gebruikten, hebben goedgevonden, die nu alleen in de taal van *nos alliés* op te stellen.

De aardappeloogst.

Was de aardappeloogst dit jaar niet zoo overvloedig als verleden jaar, dan was hij toch nog rijk, als men niet vergeet, dat hij verleden jaar buitengewoon was. In één woord, de aardappeloogst is goed gelukt.

Maar reeds verleden jaar, ondanks hun overvloed, bereikten de aardappelen buitensporige prijzen. Groote handelaars, opkoopers, maakten zich meester van den oogst, stapelden reusachtige voorraden op, hielden de aardappelen van de markt en joegen de prijzen naar goeddunken op.

En de arme werkman, die hoofdzakelijk leeft van aardappelen, moest dat goedkoop en gezond voedsel ontberen.

Dit jaar nu hadden de menschen verwacht dat maatregelen zouden getroffen worden om dat woekeren te keer te gaan. En inderdaad, hoogste prijzen werden bepaald en de oneerlijke handelwijze der groote opkoopers werd stopgezet.

Maar het gevolg daarvan is nu dat de boeren, die 8 frank per 100 kilo veel te weinig achten, hunne aardappelen niet meer ter markte brengen. Te huis kunnen zij er veel meer van bekomen. Immers, de menschen hebben volstrekt aardappels noodig en zij worden dus genoodzaakt zelf tot de boeren te gaan en hooge prijzen aan te bieden, willen zij niet van honger sterven.

Waar gaat dat naartoe?

Zullen wij een strengen winter hebben?

Een Parijsch blad, afgaande op zekere waarnemingen van een ouden landman, dacht een zeer kouden winter te kunnen voorspellen. Het schijnt echter dat het een weniig voorbarig is geweest, want de bestuurder van het centraal meteorologisch bureel te Parijs heeft duidelijk aan een interviewer verklaard, dat « er hoegenaamd geen betrekking bestaat noch in de opvolging der maanden noch in die der jaargetijden. Op het oogenblik, zegt hij, kan men onmogelijk veertien dagen vooruit zeggen hoe het weer wezen zal. De ondervinding heeft ons getoond, dat warme en koude winters zich regelen naar de wetten van het toeval. Dezelfde temperatuurafwijkingen voor dezelfde maanden worden eveneens nauwkeurig door de wet der toevallige wijzigingen bestierd, dat is zij zijn zooals het rood en het zwart op de roulette. Januari was in 1911 zeer koud, met eene gemiddelde temperatuur beneden nul. Februari was daarentegen zeer warm, met een gemiddelde temperatuur van 6 graad. In 1895 was Januari eveneens zeer koud, met gemiddeld 0 graad 2. Februari welke volgde was een der koudste, met een gemiddelde temperatuur van 0 graad 5/10.

« Laten wij ons tot de mogelijke voorspellingen beperken, — besloot de bestuurder, — en die overschrijden zelden acht en veertig uur. »

Onder den Toure van Sint-Macheel

— Moema, woevui eite de keeke kalk!

— Wel da's oemda se zojje schoele oen 'uile-n-aren 'emmo.

— Mo moema, as ze denn giene kalk eité, legge ze denn gepeld' aare!

Onze Inlichtingsdienst

Ten einde op de aanmerkingen van een paar lezers van ons blad te antwoorden, deelen wij hier eenige bijzonderheden mede over de GAZET VAN BRUSSEL.

De eerste nummers van ons blad komen 's middags rond 12 1/2 uur van de pers, met den datum van den volgenden dag. Daarin staan al de telegrammen die IN DEN LOOP VAN DENZELFDEN OCHTEND zijn aangekomen; zij staan hoofdzakelijk onder de rubriek LAATSTE TIJDINGEN. Om zich te vergewissen dat de GAZET VAN BRUSSEL bij geen enkel ander blad ten achter staat wat de snelheid van den inlichtingsdienst betreft, volstaat het ze te vergelijken met andere bladen. WIJ NOODIGEN ONZE LEZERS UIT DEZE VERGELIJKING TE DOEN.

Daar onze krant in de meeste steden in den namiddag aankomt, zijn onze lezers bizonder spoedig op de hoogte van de wereldgebeurtenissen. Eerlang zullen wij afkondigen om welk uur ons blad in de verschillende staties van het land aankomt, opdat onze lezers desnoods bij onze depothouders en verkoopers voor eene snellere bediening kunnen aandringen.

Bij de snelheid van onzen inlichtingsdienst dient nog in aanmerking genomen te worden, dat wij een schoon en goedgeschreven dagblad leveren. De kring onzer medewerkers is uitgebreid en uitgezocht. In de meeste steden hebben wij eigen korrespondenten.

In één woord, de GAZET VAN BRUSSEL is het volledige dagblad, dat alle Vlamingen moeten lezen.

FINANCIEELE KRONIEK

Over Stadsloten.

De lezer die onze laatste kroniek wel verstaan heeft zal met ons overtuigd blijven dat de stadsloten, wier beursnoteeringen in de laatste tien jaren zoo bitter gedaald zijn, toch hunne wezenlijke waarde behouden hebben en niets verloren hebben van de voordeelen die hun eertijds deden de voorkeur geven.

Al de oorzaken van het dalen hunner koersen zijn inderdaad uitwendig. De loten zelf hebben aan hun bezitters niet de minste teleurstelling gebracht: blijven zij hunne intresten niet steeds betalen, en geschieden de trekkingen niet geregeld op de vastgestelde dagen? Die trekkingen! Ziedaar het aanlokkendste deel van de stadsloten. Wij herinneren ons nog met welke zorg onze ouders de trekkinglijsten onderzochten, met welken angst zij die lijsten afwachtten, en welken zucht zij uitten zoodra zij de overtuiging hadden dat het groot lot nogmaals de deur voorbij was gegaan.

Die opeenvolgende trekkingen worden heden misprezen. Ook moet gezegd worden dat het volk in de laatste jaren genoeg « tombolas » kreeg. Dit bewijst overvloedig de moeilijkheid met dewelke de laatste biljetten der tentoonstelling van Charleroi aankoopers vonden... Dat misbruik maken van officieele loterijen heeft zeker ook een invloed

gehad op de noteeringen der stadsloten : vermits men voor één frank, ja zelfs voor vijftig centiemen dezelfde kansen kon aankoopen als die door de stadsloten aangeboden werd het onnuttig laatst genoemde te bewaren. Men kocht eenige loterijbiljetten, men verkocht zijne stadsloten en men plaatste elders zijn geld.

De prijzen waaraan de meeste onzer stadsloten zich hielden een tiental jaren geleden, waren zeker wat overdreven. Maar sinds is dat wat veranderd, en, voor den huidigen oorlog schreven wij eenige artikelen waarin wij trachtten te bewijzen hoe bemerkenswaardig de laatste koersen dier kleine titels eigenlijk waren. En het voorgevallene gaf ons gansch gelijk : de stadsloten zijn ongetwijfeld, van al de titels hier bekend, degene die het minst gevallen zijn en immer het meest gemakkelijk konden werden tegen geld geruild.

Verder, alhoewel die loten maar 2 of 2 1/2 p. h. interest op het nominaal geven, moeten wij ons door dien rentevoet niet laten bedriegen : als wij die waarden koopen betalen wij maar de twee derden ongeveer, en dikwijls minder, van dit nominaal bedrag. En natuurlijk stijgt de voet der rente in overeenkomst. Eindelijk mag men niet vergeten dat sommige dier loten, in 1895-1897-1898 uitgegeven, reeds een twintigtal jaren bestonden en aldus het getal der in omloop blijvende titels veel verminderd is. De kansen van terugbetaling zijn dus zoovee! grooter. Daar die terugbetaling ten minste aan honderd frank geschiedt, is er altijd eenige vijf-en-dertig à veertig frank winst en dit ook hoeft niet uit het oog verloren te worden.

Als wij eene laatste vraag onzer lezers zullen hebben beantwoord, en gezegd hebben wat ons overbodig scheen, te weten dat de stadsloten niet de minste kans hebben tot niets te loopen, vermits zij door staatswetten ingericht zijn, en zijn aldus een onrechtstreekschen waarborg van het land genieten, zullen wij bewezen hebben, ten minste hopen wij het, dat de stadsloten nu mogen aangekocht worden, en, in ieder geval mogen worden behouden door al wie ze nu bezit.

Daar wij weten hoe welsprekend eenige cijfers kunnen zijn, meenen wij onze lezers aangenaam te zijn hun eenige inlichtingen van dien aard te geven. Wij zullen dus, in onze derde kroniek aan de stadsloten gewijd, voor al de loten, te Brussel genoteerd, in eene volledige tafel, de volgende inlichtingen verzamelen :

Getal titels uitgegeven,

Getal titels op 1 Januari 1916 nog in omloop zijnde, dat is, natuurlijk, het eerste getal waarvan de reeds uitgeloten en terugbetaalde titels afgetrokken zijn. Dit getal is dus hetgeen aan de trekkingen alleen deel neemt.

Prijs waaraan die loten uitgegeven werden, en minimum prijs waarmede zij zullen worden terugbetaald.

Datum van het einde der leening, d.i. waarop het laatste lot moet terugbetaald worden.

Beursnoteeringen der verschillende loten :

1° Voor tien jaren ;

2° In Juli 1914 ;

3° Voor zooveel dit mogelijk is, heden.

Daarbij zullen wij voegen de aanduiding der echte, stoffelijke waarde van die verschillende loten, mathematisch berekend op een gemiddelden rentevoet van 4 p. h.

Wij zijn overtuigd dat zulk eene volledige tabel nooit uitgegeven geweest is. Daarom hopen wij dat onze lezers er ten volle zullen tevreden gesteld zijn, vermits zij daarin zullen vinden alle inlichtingen noodig om zich van alle stadsloten een volledig denkbeeld te vormen.

ALADIJN.

Heer Kest. — De waarborg van het Kongolot is algemeen beschouwd als een der beste en der sterkste. Zij bestaat uit verscheidene titels, door de Société Générale gewaarborgd, en waarvan de lijst regelmatig gepubliceerd wordt. Iedereen kan zich dan overtuigen hoe sterk samengesteld die portefeuille is.

Heer K. B., Gent. — De « Vereeniging tot bevordering van 's lands weerbaarheid » heeft hare lijst dit jaar niet in België gepubliceerd. Ik houd nota van Uwe nummers en zal die zoo spoedig mogelijk nazien. A.

L. WIRTH & C° BANK- EN WISSELZAKEN 3, WATERLOOLAAN (Naamsche Poort)
Inkasseering van alle koepons, aan- en verkoop aan de hoogste koersen van alle waarden, nl. Belgische Renten, Schatkistbons, 4 0/0, Stadloten, Buurtspoorwegen, obligatiën 3 0/0. 609

DAGELIJKSCH PRAATJE

OORLOGSIDYLLE.

't Zal niet eeuwig oorlog blijven, Goddank!

En al wordt er nu gemoord en gebrand, vernield en verbrijzeld, toch zal men weer eens opnieuw aan den vreedzamen, opbouwenden arbeid gaan en zullen de menschen weer voelen, dat ze allen met hetzelfde doel hier op de wereld zijn en samen moeten arbeiden in hun gemeenschappelijk belang.

't Is echter niet gemakkelijk, niet mogelijk wellicht, om zich thans rustig te laten wegdrijven in vredesmijmerijen, al stemmen sommige zachte najaarsavonden, met hun prachtig kleurenspel van de roode ondergaande avondzon over de wijde, rustende landouwen, daar wel gemakkelijk toe.

Diezelfde velden werden nog maar pas één jaar geleden vertrapt en doorreten en nu liggen ze daar weer in hun majestatische pracht van eeuwenoude onvergankelijke rijkdommen.

Zoo moet het ook ginder aan den IJzer en aan de Aisne en overal waar thans de granaten den grond omploegen en gedrochtelijke menschen in onderaardsche holen wonen om dood en verderf te brengen, na eenige jaren weer worden.....

Te midden van al dat geraas en gewoel nog den inderdaad zeer kalmen aderslag van den vrede te vernemen is iets dat weinigen vermogen.

Lees onze oorlogsromans, lees onze dagbladen.

Alles is geschreven onder de hooge spanning van het oogenblik, maar er ligt in al die verhalen en beschrijvingen weinig of niets, waaruit het eeuwig menschelijke, het mooie menschelijke, dat alleen liefde, vrede en arbeid ademt, doorschemert.

Het is me dan ook telkens een waar genoegen, onder al de oorlogsliteratuur, die ik dag aan dag verorber en slecht verteer, iets te lezen, dat wat meer idyllisch klinkt, waaruit de oorlog misschien niet in zijn vreeselijke bloed- en rookkleuren is afgebeeld, maar waarin een zuiver menschelijk gevoelen dat ook thans zich niet geheel heeft laten onderdrukken, doorstraalt. Zulke novellen en beschrijvingen zullen zeker den oorlog overleven, omdat ze ook zullen te genieten zijn, wanneer we van de nachtmerrie, die ons nu drukt, zullen verlost zijn.

Ik kreeg zoo deze week Kennis van een novellenbundel van Beyerlein, die zoo pas is verschenen. Het boek heb ik niet gelezen eilaas, maar in een recensie lees ik de inhoud van één der novellen — een oorlogsnovelle natuurlijk. Ik vertel ze voor u over. Winterzaad *heet ze.*

In Szallmeningken liggen de Russen; al de inwoners zijn weggeloopen. Alleen de lamme Justus met zijn éénvoogigen schimmel is thuisgebleven. Men laat hem trouwens gerust, maar het pijnigt hem, dat al de velden nu moeten onbewerkt blijven. Daar stelt hij zich 's nachts aan 't werk; in 't geheim, in den maneschijn strooit hij 't winterzaad uit en spant zijn schimmel voor de eg. Plotseling staat een Russisch soldaat met geschouderd geweer voor hem : « Heda, kerel, wat steek jij hier uit? » Lomme Justus legt hem uit waarom hij 's nachts moet arbeiden. Gedurende den dag heeft hij geen oogenblik rust. En de tijd tot zaaien is aangekomen. « Je hebt gelijk, kerel, 't is tijd tot zaaien, » antwoordt de nachtwacht. « Als ik thuis was, zou ik ook zaaien. Thans doen het, als 't God belieft, mijn zoon Fjodör en mijn vrouw Arina Wlassiewna. » Hij legt zijn geweer neer en grijpt de teugels van het paardje. « Ik zal je helpen, » zegt hij; « vooruit, onkeltjel » En de twee stappen uit de schaduw in den zilveren maannacht en bewerken samen den akker.....

Treffend, nietwaar? Dit symbool van de eeuwige menschenwet van vrede, arbeid en liefde, zelfs tegenover den vijand van 't oogenblik.

Zulke troostende lektuur zouden we thans meer moeten hebben. Zij zou ons met meer rust doen denken aan de toekomst en zij zou ons de onsmakelijke beschrijvingen van wreedheden of van flauwe moppen, die ons de ijselijkheden van 't slagveld willen verbloemen, misschien helpen vergeten. Maar wie heeft nu de gemoedsrust om vrede in oorlogsliteratuur te doen opbloeien?

KOBEN.

INGEZONDEN

Brussel, den 14 Oktober 1915.

Waarde heer opsteller,

Gisteren nam ik de tram aan het rondpunt der Wetstraat naar de Naamsche Poort, in tweede klas. Toen ik aan de Kunstlaan in de andere tram overstapte, nam ik plaats in eerste klas om reden dat alle plaatsen in de tweede volzet waren. De tramontvanger, welke geen Vlaamsch kende, eischte in 't Fransch bijbetaling van 5 centiemen of plaatsnemen in tweede klas. Als antwoord deed ik hem opmerken zijne vraag in 't Vlaamsch te herhalen aangezien in geen Fransch versta ; werkelijk deed hij het, doch op zulke wijze dat andere reizigers er moesten mee lachen. Niettegenstaande mijne weigering drong hij verder aan, tot ik mij de moeite gaf naar voren te gaan en hem deed vaststellen dat er op het plat veertien personen stonden in plaats van tien door het reglement toegelaten en de binnenplaatsen alle bezet waren. Intusschen was ik ter bestemming en wel op een zeer onaangename manier, en dat omdat de trammaatschappij in dienst heeft : niet Vlaamsch kennende en onbekwame bedienden.

Ik ben verwonderd dat hij mij de nieuwe leidmotief niet naar het hoofd smeet : « Après la guerre, ça sera fini avec vot' flamand, vous autres! »

Ik besluit : indien gij Fransch spreekt moogt gij in eerste klas reizen.

Met de meeste achting. T. D.

V. G. MAHIEU, WISSELAGENT 55, Joseph II straat, 55, BRUSSEL
Betaalt van 9 tot 12 uur, bésteus Rio-Light1905, Bulgarije, Argentina, Pampelune, enz. Van na af aan : Nord-Espagne, Badajoz, Espagne Int., Cedules Argentine, van September en Oktober 1915. ALLE COUPONS
INLICHTINGEN VAN ALLERLEI AARD. 503

Gemengd Nieuws

BRUSSEL

Liefdewanhoop. — Een kleermaakster, Oliva B..., 23 jaar oud, wonende Waversche steenweg, te Elsene, was in betrekking met een jongman van Cureghem. Zij gingen trouwen toen de jonge man voor drie weken uit Brussel vertrok. Het meisje werd er zoo door aangegrepen dat zij besloot zich te zelfmoorden. Woensdagnamiddag kocht zij een fleschje formol en dronk de helft van den inhoud uit nadat zij hare kamer alles goed had geschikt. Vreeselijke pijnen in de maag deden haar huilen en schreeuwen zoodat de geburen toesnelden en een geneesheer bijhaalden. Deze gaf de ongelukkige een tegenvergif in en denkt dat ze het gevaar nog zal te boven komen.

Diefstal in een kerk. — De koster van de kerk der Frère-Orban square liet, terwijl hij iets ging halen in de sakristij, een kostbaar kruisbeeld liggen achter in de middenbeuk. Toen hij terugkwam bemerkte hij het kruis verdwenen was er terzelfdertijd eene vrouw die alleen in de kerk zat. Het beeld is geslepen en staat op drie voeten zoogenaamde « drakenkoppen ». Het kruis is 50 centimeters hoog en versierd met 4 kristallen bollen.

— Woensdagmorgen, terwijl Mevr. weduwe C... in de St-Katharinakerk te kommunie ging is een kerel van 30 jaar zich op haar stoel komen neerzetten. Aanstonds daarna vertrok hij het handtaschje der vrouw met eenig geld en een kerkboek in, meenemend.

Drie schooljongens verdwenen. — De politie ontvangt de persoonsbeschrijving van drie schooljongens die plotseling verdwenen zijn : 1° Yvonne C..., geboren te La Louvière 1901 en wonende Zes-Penningenstraat, gestalte 1 m. 50, haar, oogen en wenkbrauwen zwart, platte neus, ovaal gezicht, bruine broek en muts, hemd met witte en blauwe lijnen, litteeken aan den mond. 2° Kamiel C..., 12 jaar, Graystraat, middelbare gestalte, mager, blond haar, blauwe oogen, overjas, muts met zwartwitte vierkantjes, rijgschoenen, zwarte kousen. 3° Jozef R..., geboren te Brussel in 1903, tamelijk groot, mager, donkerblond haar, blauwe oogen, litteeken op de wang, jagerskostuum, bruine boy-scoutkousen.

Twee kwade wijven.

Woensdagmorgen waren twee huisvrouwen, ieder een kind dragend, aan 't vechten geraakt, wegens een nietige reden in de Rogier Vander Weydenstr. Het publiek moest er tusschen komen, daar de kinderen groot gevaar liepen gekwetst te worden. Twee politiebedienden scheidden dan de vrouwen van elkaar, doch Mev. S... werd zoo razend kwaad dat zij een der dienaars wild begon te slaan. Zij greep hem vast bij den knevel en wou hem uittrekken. Niet zonder veel moeite werd de helleveeg naar het kommisariaat gebracht waar het bleek dat zij drie kinderen had die zij nauwelijks kon te eten geven.

Tramongeval.

Woensdagnamiddag sprong Mev. Van R... die in de Saksen-Coburgstraat woont in de Sterrenkundestraat van den tram die nog niet geheel stil stond. De ongelukkige vrouw viel voorover en haar voet die onder de wielen was geraakt werd verpletterd tot aan den enkel. In het St-Janshospitaal werd het verpletterd gedeelte afgezet.

Uitgifte van een valsch goudstuk.

Bij M. Edmond D..., Henegouwlaan, kocht een vrouw een paar schoenen en betaalde met een goudstuk van 20 fr. Daar het den schoenmaker nog al licht voorkwam deed hij een politieagent roepen om de vrouw naar het kommissariaat te leiden. De vrouw verklaarde Maria O... te heeten, van Watermael-Boschvoorde en het stuk ontvangen te hebben van een onbekende persoon. Bij nader onderzoek bleek dat het stuk eenvoudig uit verguld koper was vervaardigd. Het draagt den beeldenaar van Napoleon III en het jaartal 1862.

Gevangenneming van twee jonge dieven.

Een bediende der burgerlijke politie van St-Joost-ten-Noode bemerkte Woensdag twee jongens van 15 jaar, de genaamde Hendrik L... en Frans B..., Ransfortstraat, te St-Jans-Molenbeek, die een kas waren van een kamion afhaalden. De bediende wou de twee boefjes bij den kraag vatten, doch zij lieten de kas vallen en zetten het op een loopen, tot zij op de Hauwaertplaats in de armen liepen van twee burgerlijke politiebedienden. Zij werden naar het kommissariaat der Bériotstraat overgebracht en ter beschikking gesteld van het gerecht.

Diefstallen.

Terwijl Mev. Maria D..., herbergierster, Fonsnylaan, in den kelder was gegaan om een verbruiker te bedienen, stal deze twee gouden ringen waarvan de eene met safiersteen belegd. De dief is een 28-jarige kerel, met grijze overjas en zwarten bolhoed.

— Dinsdagnacht zijn er dieven op de kamer gedrongen van Frans M..., Muggenstraat, en hebben kleedingstukken, drie gouden ringen en een dito uurwerk gestolen.

Beklagenswaardige vrouw.

De politie heeft de genaamde Mev. V... en haar kind van 5 jaar opgenomen, die uit hunne woning in de Kardinaalstraat waren gezet omdat zij hunne huur niet konden betalen. De vrouw en het meisje werden in het toevluchtshuis der Marktstraat geherbergd.

Diefstal in een station.

Donderdagmorgen stelde men vast dat uit een wagon in het Zuidstation verscheidene balen rijst waren geroofd ten nadeele van een handelaar der stad.

NIEUWS UIT GENT

Zitting van den gemeenteraad van Gent van 11 Oktober.

De heer burgemeester geeft kennis van het afsterven van den heer Ach. Lamberty, gemeenteraadslid.

De Raad sluit zich aan bij de hulde gebracht door den heer burgemeester aan den overledene en gelast het Kollege een brief van rouwbeklag tot de familie te richten.

— De Raad keurt het aanbod goed van den heer A. Van de Casteele, ondernemer te Brussel, voor het bouwen van kaaimuren langs het Dok en den Kleinen Dok, mits de som van 448,117 fr. 40.

— Een plan, voorgedragen door het Kollege om zekere wijzigingen te brengen aan het Park, tusschen den Kruidtuin en de Militaire laan, wordt goedgekeurd. Dit ontwerp bevat het afkeeren van den uitgang der Fortstraat langs de Nieuwe Militaire laan en het aanleggen van een nieuwen uitgang, voor dezelfde straat, langs het Park.

— De Raad sluit zich aan bij de besluiten van het verslag van het Kollege aver de toekenning der prijzen Bastin en Dierman (verkleefdheid aan de familie). Die prijzen zullen Woensdag aanstaande door het Kollege overhandigd worden.

— Een leergang van organische scheikunde zal gevoegd worden bij de afdeeling der steendrukkers in de School van 't Boek.

— Op voorstel van het Kollege wordt aan het beheer der burgerlijke godshuizen een buitengewoon krediet toegekend van 260,000 frank, ten einde te voorzien in het overschot der uitgaven voor den laatsten trimester van 1915. Die som zal gebracht worden in de oorlogsbegrooting voor 1916.

— Het Burgerlijk Beheer van Oost-Vlaanderen heeft de stad gemachtigd, voor 1915, de volgende taksen te heffen :

1. Taks op de honden ;
2. Taks op de terrassen ;
3. Taks op de ongehuwde mannen.

Voedingswerk.

Voor den aankoop van rijst, boonen, erwten, brood, aardappelen, groenten en zout, heeft het bestuur sedert 13 Augustus 1915 1,429,588 fr. 23 uitgegeven en voor het vleesch eene som van 348,501 fr. 33. Het werk ontving van het Groen Kruis een toelage van 83,827 fr. 08, door inschrijvingslijsten en giften 556,140 fr. 70, door tusschenkomst van het Provinciaal Komitéit voor Bijstand en Voeding 310,000 frank. Daarbij moet nog gevoegd worden de opbrengst der bloem van A. Colchester, 't zij 77,596 fr. 80 en eene bijdrage van het Geel Kruis, 't zij 173 frank. De ontvangsten bedragen dus 1 millioen 27,737 fr. 58 en de meer-uitgaaf beloopt 750,352 fr.

In het magazijn blijven voor 't oogenblik nog 27,000 frank waren over.

Het getal rantsoenen (laatste van van September) bedraagt 18,700, zijnde 9,350 liter.

Getal rantsoenen op 't einde van elke week van September : 4 September, 18,080 ; 11 September, 18,850 ; 25 September, 18,950 ; 2 Oktober, 18,700.

Getal ondersteunde gezinnen op 't einde van September : 9,756 ; aan drie tot vier personen per familie is 't getal ondersteunden (volwassenen en kinderen), ongeveer 34,150.

Gemiddelde prijs per rantsoen (laatste week van September) : 0 fr. 21, zijnde 0 fr. 01 minder dan de laatste week van Augustus, tengevolge van 't verminderen van den broodprijs.

Ekonomische en Financieele Mededeelingen

Fransche geldbehoeften.

Het Seine-departement zal voor 18 millioen frank éénjarige bons uitgeven.

De Duitsche kali-nijverheid.

Het Duitsch kali-syndikaat, dat in Juli de prijzen reeds met 25 pfennig per zak had verhoogd, heeft thans wederom een prijsverhooging van 35 pfennig aangekondigd, waardoor de prijs van dit produkt op 1 mark 40 is gebracht.

Uit Italië.

Een vergadering te Catania van sinaasappelproducenten besloot den minister te verzoeken het uitvoerverbod op te heffen, om een dreigende krisis af te weren.

Amerikaansche kleurstoffen.

Op een uitvinding van Thomas A. Edison zal de Cambria Steel Company de vervaardiging van aniline aanvangen.

Uit de Oude Doos

M. Adolf Siret (1), lid der Koninklijke Akademie, in zijn *Journal des Beaux-Arts*, schreef in 1883 over Conscience :

« Conscience vertegenwordigt het Vlaamsche volk in zijn verleden en zijn heden. *Schenkt de toekomst eenmaal aan dat volk zijn rechtmatig aanzien weer*, aan Conscience alleen zou het die zegepraal verschuldigd zijn. Hij schetste, met vaste hand en sidderende, de geschiedenis van dit zoo dikwijls miskende volk, dat immer met mannelijken trots zijn rechten wedereischte. »

Jacob de Meyere, Jaarboeken van Vlaanderen in 1852 : « Vlamingen, waarom eindelijk niet ontwaken! Waarom dien langen nacht niet verdrijven? »

LAND- EN TUINBOUW

Oktober op 't kiekenkot.

De jonge kiekens moeten nu al in hunne winterstalling ingekwartierd worden. Men lette erop, dat zij op het slaaprek in geen trek zitten. Ook mag men niet toelaten dat zij op den vloer slapen, terwijl de nachten kouder worden, want anders worden ze gemakkelijk verkoud.

(1) Waalsche arrondissementskommissaris te St-Nikolaas (Waas).

Proviandeert U bij 15, LIMNANDERSTRAAT BRUSSEL-ZUID Heyermans & Cie
Rechtstreeksche invoer uit Nederland

De jonge kiekens moeten nu goed gevoederd worden, indien men eieren wil hebben gedurende den wintr.

Versche eieren gaan thans een goeden prijs en zullen nog altijd opslaan. Men kan echter geen eieren 's winters krijgen, indien men er niet voor zorgt dat de kiekens goed, voedzaam eten krijgen. Men zorge ook voor afwisseling in het eten, opdat ze altijd goeden eetlust zouden hebben.

Een goede voorraad sappig groenvoeder is op dit jaargetijde allergewichtigst. Men zorge dus ervoor dat de kiekens welke men den winter door wil houden, er mede rijkelijk voorzien zijn.

Men verbetere nauwkeurig alle daken die niet waterdicht zijn, evenals de kiekenkoten. Thans is het de gepaste tijd om alle beraamde cementwerk te verrichten, eer de vorst schielijk begint, die het zou kunnen noodig maken dat werk weeral een jaar uit te stellen.

Men zorge er voor dat de kiekenkoten grondig gekuischt worden. Men doe er versch zand of kiezel in, waar het noodig is ; men besproeie alle zitstokken en spleten waarin motten of luizen kunnen zitten, met een goed luizenverdelgingsmiddel ; men kuische ook de nesten en voorzie die met versch nestgoed.

Indien koude nachten komen, geve men de kiekens 's avonds graanvoeder en lette er op dat zij hun krop vol hebben als ze zoeken te gaan slapen : 5 t. h. zonnebloemzaad als uitgestrooid voeder bewijst nu veel dienst.

Drinkwater is thans zoo noodig als goed eten, indien men goede uitslagen met zijne kiekens wil bekomen. 's Winters, wanneer de kiekens sneeuw kunnen eten, is gebrek aan water eer te verdragen, maar niet in den herfst. Men lette er dus op dat er altijd versch drinkwater ter beschikking sta in zuivere drinkvaten of schotels. Het water moet 's morgens vroeg gegeven worden. Het is evenwel waar dat de kiekens, indien zij vrijen uitloop hebben, smerig water drinken en het boven zuiver water schijnen voor te trekken ; ook eten zij allerhande vuilnis. Dat bewijst echter niet dat men ook vuil water in hunne drinkvaten moet doen. Slechts drinkwater en vuil voeder zijn dikwijls oorzaak van allerhande ziekten. In gewone omstandigheden kunnen de kiekens uit een beek of vliet drinken, en 's winters kunnen dorst met sneeuw leschen, zonder erdoor iets te lijden. Wordt echter het beekwater door rioolwater bevuild, dan is het raadzaam de dieren ervan af te houden. Het gestadig gebruiken van vuile drinkvaten en onzuiver drinkwater zal heel zeker vroeg of laat ziekten bij de beesten veroorzaken.

(Landbouwer.)

Op de Gerechtshoven

Beroepshof van Brussel.

Verhoor van 14 Oktober 1915. — De lijkdieven S. Claes en J. B. Verschoren zijn beticht te Wespelaer de lijken van Belgische soldaten te hebben ontgraven om ze te bestelen. Door de rechtbank van Leuven waren zij veroordeeld : de eerste tot 1 jaar gevang en 26 frank boete en 2 maand en 26 frank en nog 1 maand en 26 frank ; de tweede tot 9 maand gevang en 52 frank boete. Het Hof vermindert de straf voor den eerste tot 3 maand en 52 frank en voor den tweede tot 1 maand en 26 frank.

— **Grove straf.** — Wegens diefte, dragen van wapens en van valschen naam, werd Maurice Hubart van Nijvel veroordeeld tot 5 maand gevang, 23 maal 8 dagen, 3 maand, 1 maand, 4 maand, 6 maand, 5 maand, 8 dagen, 500 frank, 26 frank, 26 frank boete.

Het Hof herkrachtigt die straf.

Strafrechtbank van Brussel.

Wegens aftruggelarij van 95 frank worden Demol en Ruysschel elk tot 18 maand gestraft.

— Wegens slagen aan een vrouw en opstand tegen de politie krijgen Raingoire en Uehart, de eerste 4 maand en 15 dagen, de tweede 1 maand met 5 jaar uitstel.

— Van Bellenbeek bevindt zich in banbreuk en wordt tot 6 maand gevang veroordeeld.

— H. Bernard teekent verzet aan tegen een vonnis wegens diefstal van planten, dat hem veroordeelt tot 15 dagen gevang en 26 frank boete. De Rechtbank bevestigt de straf.

— E. Minens verzet zich tegen een straf van 24 maand wegens het dragen van valschen naam en misbruik van vertrouwen. De straf wordt vermindert tot 11 maand.

SPORTKRONIEK

WIELRIJDEN.

Aangekondigde koersen.

Te Bergen heeft Zondag aanstaande een koers van drie uur plaats in de wielerbaan voor beroepsrijders en onafhankelijken. Een aantal krachtige ploegen zullen aan dezen wedstrijd deelnemen : Van Bever, Vandenberghe, Suiessens, Aerts, Mottiat, Van Daele, Binst, Leviennois, Rossius, Jean-Louis.

Op 24 Oktober heeft te Brussel (Karreveld) een wedstrijd ten voordeele der renners en op 31 Oktober, op de renbaan te Laken een liefdadigheidswedstrijd.

In Amerika.

De zes-dagen-koersen voor den winter, waarop de Yankes zoo verlekkerd zijn, worden reeds gemeld te Nieuw-York (Madison Square Garden), Chicago, San Francisco, enz. Chapman gaat het bestuur der renners overnemen in plaats van den overleden Mac Farland.

VOETBAL.

Matchen die vandaag gespeeld worden.

ANTWERPEN.

Voor het Provinciaal kampioenschap van eerste divisie :
Sint-Ignatius zal tegen R. C. Malinois spelen.
F. C. Malines tegen Berschem Sport.
Liersche S. K. tegen Antwerpen F. C.
Beerschot A. C. tegen Lyra Vrij.

GENT.

Voetbalkampioenschap van Gent op het plein der Racing Club.

Om 2 1/2 uur match voor de rangschikking : F. C. Eendracht (Muide) tegen S. S. A. Alliance.

Om 4 uur match tusschen A. R. A. Gantoise en Sparta Club.

Tornooi van Ganda F. C. op het plein van den steenweg op Zwijnaarde.

Om 2 1/2 uur Ganda I tegen Ganda II.

Om 4 uur Racing Club van Gent tegen Verbondenen.

Bij de A. R. A. La Gantoise, op de Albrechtlaan :

Om 11 1/2 uur Racing Club (gemengd), tegen A. R. A. La Gantoise (gemengd).

Om 3 1/2 uur Union Gantoise tegen A. R. A. Gantoise (scholieren).

ATHLETISME

ANTWERPEN.

Vandaag worden door de Daring F. C. twee loopkoersen ingericht op het terrein Kronenburg :

Honderd meter hard-loopen en *zes kilometer duur-loopen.*

Belangrijke prijzen worden geschonken.

BOKSEN.

Volgens de Amerikaansche bladen melden, zal de befaamde bokser Joe Jeannette zich uit het strijdkamp terugtrekken. Hij heeft al de blanke kampioenen verslagen, behalve Jesse Willard, die Jack Johnson knockout sloeg en verklaarde met geen zwarte boksers meer te willen vechten.

De mulat gaat zich aan landbouw en veefokkerij toewijden.

Lijst van Belgische Gesneuvelden
(uit het Belgisch Staatsblad.)

Vandersnick E., 3 jag., geb. Lede, ged. Diksmuide.
Vanderweide J., vest. geb. Meudermalle, gest. Kales.
Vander Weyden J. J. M., 10 reg., geb. Kessel-Loo, gest. Erfut.
Van Huffel, E., 4 jag. te voet, gedood den 23-10-14.
Van Impe, artillerie, Meire, gedood te Lachenen.
Van Kwelenberghe, Victor, 4 linie, vrijwilliger, gedood te Rampscapelle.
Van Langendonck, J., 9 linie, Ukkel, gedood te Lombartzijde.
Van Limbergen, J., vrijwilliger, Gheel, gest. te Le Mans (Frankrijk).
Van Lint, kaporaal, 1 karabinier, Grimberghen, gedood te Caeskerke.
Van Mieghem, Fr., 4 linie, gest. in Engeland.
Van Muysenwinkel, J., vrijwilliger, 9 linie, gedood aan de IJzer.
Van Ockelen, H., gren., Borgerhout, ged. Diksmuide.
Van Oeteren, H.-A., 14 linie, Eelen, ged. Ramskapelle.
Van Overberghe, E., 2 linie 3/3, ged. Ramskapelle.
Van Overmeire, F., 2 gidsen, Borgerhout, gest. Kales.
Van Oydonck, F., 6 linie, ged. te Veurne.
Van Pekelen, H., gren. 1/4, Borgerhout, ged. IJzer.
Van Reet, J., 10 linie, Betecom, ged. IJzer.
Von Roey, F., 1 linie, Willebroeck, ged. Kales.
Van Roeyen, H.-C., kanonnier, 20 brig., St-Niklaas, ged. te Lisp.
Van Rompaye, A.-J., 6 linie, gest. Bergen-op-Zoom.
Van Roy, P.-J., 9 linie, ged. Lurk.
Van Santvoort, ., F., genie, Borgerhout, ged. Veurne.
Vanschandael, A., 2 jagers te voet, Klabeek, ged. IJzer.
Van Schoubroek, L.-L.-J., genie, Diest, gest. te De Panne.
Vanschuytbroeck, mitrailleur, ged. Diksmuide.
Van Severen, J.-A., 3 linie, Wetteren, ged. IJzer.
Van Thielen, P.-L., 7 linie, Herselt, ged. IJzer.
Vanturnhout, G., gren., Antwerpen, gest. Kales.
Van Turtelboom, P., 4 linie, Sottegem, ged. Veurne.
(Wordt voortgezet.)

Aanplakbrieven, Besluiten en Mededeelingen

BEKENDMAKING.

De Militärgouverneur der provincie Henegouw heeft volgende bekendmaking afgekondigd :

Daar ondanks herhaald verzoek van den dwangbeheerder het werk niet hervat werd, heeft het Feldgericht op 1 Oktober veroordeeld :

Lodewijk Lenoir, *tot vijf jaar gevangenis;*
Victor Lepot, *tot één jaar gevangenis;*
Emiel Lenoir, *tot één jaar gevangenis;*
Julius Brassart, *tot één jaar gevangenis;*
Lodewijk Van Langenhove, *tot één jaar gevangenis;*
Emiel Notté, *tot één jaa rgevangenis;*
Adelin Lepoivre, *tot vier maand gevangenis;*
Zes voorarbeiders *tot elk zes maand;*
Een-en-tachtig arbeiders *tot elk acht week.*
Ik heb het vonnis bekrachtigd.
Bergen, den 2 Oktober 1915.

Ik ben de bekendmaking hierbij ter kennis der bevolking van geheel het onder mij staande gebied.
Brussel, den 12 Oktober 1915.
Der General-Gouverneur in Belgien,
Freiherr VON BISSING,
Generaloberst.

VOGELBLINDEN.

Mij werd ter kennis gebracht, dat binnen het gebied van het General-Gouvernement talrijke geblinde vogels, namelijk vinken, in kooien gehouden worden.

Het opzettelijk blinden van vogels is wreedheid, wat ik hoegenaamd niet duld.

Ik verzoek de Gouvernements en Kommandanturen, in dezen zin voorbeeldig op de bevolking in te werken en elke overtreding onverbiddelijk te beteugelen. Het bestraffen geschiedt krachtens de bepalingen der Jachtregeling van 11 Augustus 1915 Ic nummer 11111 onder de nummers 2E en 10.

Brussel, den 5 Oktober 1915.
Der General-Gouverneur in Belgien,
Freiherr VON BISSING,
Generaloberst.

BRIEVENBUS

A. v. W..., Mechelen. — Als de rubriek « Kerkelijk Nieuws » U niet bevalt, moet ge ze maar niet lezen. Het zou moeten gedaan zijn met onze oude onverdraagzaamheid. Ons blad wil *volledig* zijn, deswege mag het kerkelijk nieuws er niet in ontbreken.

D. D..., Antwerpen. — Uwe wenken in dank ontvangen. Wij zullen er werk van maken.

X..., Brussel. — Uw artikeltje zal verschijnen.

W. G..., Lier. — Antwoord later ; wij doen de noodige opzoekingen.

Tooneel, Koncerten en Vermakelijkheden

Zondag, 17 Oktober 1915.

De Volksschouwburg (Prado-Molenbeek). — Een welgevuld programma is dat der volgende week. Ons tooneelminnend publiek vindt er naar alle goestingen en verlangens in. Zondag 17 en Maandag 18 Oktober komt « Paljas », het groote en hartroerende drama voor het voetlicht. De rol van Paljas zal op beide vertooningen vervuld worden door den lieveling van het Vlaamsche-Schouwburgpubliek, den Molenbeekschen volksjongen Jef Wicheler. De aandacht van het publiek wordt gevestigd op het feit dat de h. Wicheler, te Gent verbonden, slechts tweemaal optreden zal. De liefhebbers mogen dus hun kans niet verkijken hun lieveling te komen toejuichen.

Donderdagavond, 21 Oktober, is een avond van lachen zonder einde. Opgevoerd wordt het fijne, aangename blijspel « De Logebroeders », waarbij de ernstige toeschouwer zijn gading vinden kan. De dagvertooning van Zondag 17 Oktober is eveneens gansch voor ons volk geschikt. « De Meestergast », het roerend drama in 4 bedrijven, dat reeds zulken grooten bijval in den Volksschouwburg oogstte, wordt nogmaals vertoond. De avondvertooningen vangen aan om 8 1/2 uur (M. E. T.). De dagvertooning om 3 uur (M. E. T.).

(Medegedeeld.)

Koninklijke Vlaamsche Schouwburg. — Zondag 17 en Maandag 18 Oktober te 8 1/2 uur (D. T.), krijgen wij in den Koninklijken Vlaamschen Schouwburg twee vertooningen van de vroolijke operette « Het Schoonste Meisje van Brussel ». Wie zich den grooten bijval herinnert dat « Het Schoonste Meisje » verleden seizoen heeft behaald, zal het zeker willen terugzien. Wie het niet kent, zal er zeker kennis mee willen maken.

Zondag 17 Oktober te 3 uur (D. T.), dagvertooning van het schoone legende-drama « Genoveva van Brabant », dat met recht zulk een overweldigenden bijval heeft gehad. Het was werkelijk prachtig.

(Medegedeeld.)

Renaissance-Schouwburg, 211, Koninginnelaan, Laken. — Mode-Vliebergh avond. — De Lakensche tooneelmaatschappij « De Vereenigde Vrienden » heeft het op zich genomen den onlangs overleden Vlaamschen tooneelschrijver, Mode Vliebergh, plechtig te herdenken, door een tooneelavond te wijden aan zijn werk.

Zij zal de drie volgende stukken opvoeren : « Boer Dekens », « Om Laura te krijgen » en « Lieveken ! » De heer Hendrik Coopman Thzn. zal een korte levensschets van Mode Vliebergh voordragen.

Talrijke Vlamingen zullen er zeker aan hechten deze hulde aan den betreurden Vlaamsche schrijver bij te wonen, te meer daar zij met een liefdadig doel, nl. ten voordeele van onze krijgsgevangenen in Duitschland ingericht wordt.

De tooneelavond staat onder de bescherming van den « Lakenschen Kring van Liefdadigheid » en geniet de ondersteuning van het Gemeentebestuur.

Men kan plaatsen van 2 fr., 1 fr. en fr. 0.50 bestellen bij den heer Arthur Stofs, 95, Molenbeekstraat, Laken.

(Medegedeeld.)

Schouwburg : Hertog van Loreinen, Koekelberg. — Te 7 1/2 uur (D. T.), opvoering door « Het Reizend Kunstgezelschap » van : « Haar Recht ! », tooneelspel in 1 bedrijf; « Prima Donna ! », blijspel in 3 bedrijven.

U. T. Cinema (Union Théâtrale Belge). — De faam van de « Kunstfilm » is reeds gemaakt en het is ook daarom dat het bestuur op het programma dezer week, twee dier films geplaatst heeft : « Claudie, herbergmeisje » en « Colette en hare zusters ».

Het groot drama : « De noodlottige schaduw », naar het werk van Pierre Salens, volledigt het programma.

Splendid Cinema. — Het programma dezer week bevat : « De bewaakster van het vuur », tooneelspel in 4 bedrijven ; « De Abruzzen in den Winter », natuuropname ; « Om zijne vrouw eene les te geven », « Eene schaduw op den muur ».

Scala. — « Bruxelles en Caisse »

Gaîté. — Te 9 uur (M. E. T.) : « Le Ruisseau ».

Vieux-Bruxelles. — Om 8 1/2 uur (M. E. T.) : « L'Oiseau Rare », operette in drie bedrijven.

Dagvertooningen op Zondag, Maandag en Donderdag, om 4 1/2 uur (M. E. T.).

Kursaal. — Op het programma dezer week : « De Prijs der Liefde », « De fout eener moeder », « Robinet tusschen twee vuren ».

Moderne-Palace. — Op het programma dezer week : « De hond van Baskerville », « De uitgehongerde musschen », « Fricot, staatsambtenaar ».

Cinema-Theatre. — Op het programma dezer week : « Het gift der woorden », « De tragische eed », « De drie vaders van Lily ».

DWEILEN Belgische Fabriek
VAN DUYSE-ROOS
47, WOLVENGRACHT, BRUSSEL
rue du Fossé-aux-Loups 526

Buitengewone Afslag !
GROOTHANDEL IN ZEEP
BESTE KWALITEIT BRUINE ZEEP
in vaten van 25 en 50 kilogram netto inhoud.
Franko geleverd naar alle plaatsen onmiddellijk na ontvangst van een postmandaat.
Per 100 kilogram 1,10 frank per kilo.
Per 500 kilogram 1,05 frank per kilo.
Per 1000 kilogram 1,00 frank per kilo.
Beste zachte witte zeep (deze soort zeep vervangt de Marseilsche zeep) per 100 kg. 55 frank; per 1000 kg. 50 frank per 100 kilo.
Hetbeste adres : J. VAN STRATUM, Telstraat, 49
ANTWERPEN 630

ERNSTIGE AANKONDIGING
KARBUUR VOORHANDEN
August Coekelbergh 601
78 EN 80, VOLDERSSTRAAT. — BRUSSEL
(78 et 80, rue des Foulons)
Huis gesticht in 1889
Groote keus van koperen lampen (Acetyleen)
GASBRANDERS EN LAMPEN
in het klein en in het groot

BOEK- EN PAPIERHANDEL
" Lovania "
Statiestraat, 148, LEUVEN
Dagbladen, Boeken, Bureel-School-en Teekengerief, Registers, almanakken, enz.
Depot van de " GAZET VAN BRUSSEL "

KLEINE AANKONDIGINGEN

TARIEF :
De vier regels (minimum) Fr. 0.50
De bijkomende regel Fr. 0.20

ONDERWIJS

GEDIPLOMEERDE onderwijzeres geeft lessen ten hare huize, 6 tot 10 fr., per maand, aan huis volgens overeenkomst ook klavier, boekhoudkunst, enz. Schrijven of zich wenden : Keizerlijke straat, 47 (r. Impériale, 2014

ENGELSCH, SPAANSCH lessen en vertalingen. Schrijven D. D. G.v.B. 75, Anspachl. 1090

STENOGRAFIE. Lessen door gediplomeerden leeraar. Beste uitkomsten in weinig tijd. — Matige prijzen. — A. T. B. 75, Anspachlaan, G. v. B. 1089

ONDERWIJZERES, 27 jaar beste getuigschriften vraagt plaats. L. M. G. v. B. 1091

PIANO- en SOLFEGELESSEN (oorlogsprijzen) bij Mw Van Acht 138, Brogniezstr. Tweemaal bellen. 2000

U.T. CINEMA
UNION THEATRALE BELGE
NOORDLAAN, 152
Alle dagen doorloopende en afwisselende vertooningen van 3 tot 10 1/2 u. (B. T.)
Eigendom van de NORDISK FILMS Co TE KOPENHAGEN
Op het programma dezer week
CLAUDIE, HERBERGMEISJE
« Kunstfilm »
Drama in 3 deelen
COLETTA EN HARE ZUSTERS
« Kunstfilm »
Tooneelspel in één bedrijf
DE NOODLOTTIGE SCHADUW
Drama in 3 deelen naar den roman van Pierre Sales
Daarbij de fijnste komedies, de beste kluchten

DIENSTAANBODEN
DIENSTAANVRAAG

MEVROUW hebt U dertige dienstboden noodig wend U tot de Gazet van Brussel. 1050

GEVRAAGD voor Thuin bij Charleroi, deftige en propere vlaamsche meid, kennende alle werk voor gesloten huis. Schrijven met getuigschriften aan Schooten, place du Chapitre, Thuin. 2072

AMBTENAAR 31 j. buiten dienst door tegenwoordige omstandigheden, vraagt klein kantoorwerk. S.H. G.v.B. 2058

GOED STYLIST vraagt werk aan weekbl. Schrijven Stylist G. v. B. 2009

BUITENWERKMAN, goed op de hoogte wenscht werk Matig loon. Buitenwerkman G. v. B. 2060

HOVENIER biedt zich aan voor het opmaken van tuinen, lanen enz. Hovenier G.v.B 2061

JONGELING van 17 j. vraagt plaats op bureel, als jongste bediende, kan goed rekenen. Vl. en Fr. E. B. G. v. B. 2062

DIENSTMEISJE van 26 j. 5 j. zelfden dienst vraagt plaats in deftig gezin. Anna B G.v.B. 2063

NET BURGERMEISJE vraagt plaats als keukenmeid. Kennende ook alle werk. Schr. L.K. G. v. B. 2064

DEFTIG BUITENMEISJE, nog niet gediend, vraagt plaats als kindermeid. Goede getuigschr. R. T. Anspachl. 45, G.v.B. 2029

JONG LANDMETER vraagt plaats bij ouderen collega of bouwkundige om praktijk te leeren. P. S. Anspachl. G. v. B. 2026

BOVENMEID, 27 jaar, goede getuigschr. vraagt plaats. Schr. R. M. 75 Anspachl. G.v.B. 2024

JONGE JUFFER, 19 j. fransch en vlaamsch goed kunnende rekenen vraagt plaats als winkeldochter. Goede getuigschr. H. L. Anspachl., 75 G. v. B. 2030

MEN VRAAGT eene boerenmeid die goed kan melken 9-11 Peter-Benoitstr. Etterbeek. 2053

BOEKHOUDER, goed op de hoogte van alle werkzaamheden. Vl. fr. Duitsch Eng. vraagt plaats H. G. G.v.B. 2065

WERKVROUW, vrij Maan-, Woens- en Vrijdagnamiddag biedt zich aan. Werkvrouw G. v. B. 2064

ALLERHANDE

TE KOOP, per okkasie, kamions, in nieuwen staat, waaronder 1 van 1800 kgr., een van 3000 kgr, 1 rijtuig op 2 wielen met gummibanden. Bissestraat, 18. Brussel-Zuid 2066

KARBUUR
50, Leeuwenstr., Schaerbeek (Station) r. du Lion. 620

VROEDVROUW
Diploma van eerste klas in Frankrijk en in België.
GEWEZEN ADSISTENT-ARTS
Nieuwe methode gewaarborgd vrij van alle gevaar
MATIGE PRIJZEN
14, Martelaarsplaats
Noordstatie, geeft in de Nieuwstraat 604

TE KOOP, volledig gespan met of zonder normandischen cob — zichtbaar van 9 tot 12 en van 2 tot 3 uur. 12 Felix Marchallaan. 1093

CELLULOID
VAN ALLEN AARD
VOOR 'T GROOT EN 'T KLEIN
Zich te wenden :
37, Koninklijke St-Mariastraat
BRUSSEL
FABRIEKDEPOT
Aankoop aan den hoogsten prijs van allen afval van CELLULOID 633

Bruine Zeep Extra
AAN 110 FR. PER 100 KIL.
franko statie België
GERARD & Co, Fabriekst, 6
BRUSSEL 638

RIJWIEL en damen kleed gansch nieuw te koop aan alle ernstig aanbieding bij Meester-Kleermaker, 35, Raphaëlstraat. 2073

VET VOOR WAGENS
Schrijven
23, DUPONTSTRAAT 2071

HUIZEN, MEUBELEN, ENZ.

TE HUUR. Renteniershuis 7 kamers aan oorlogsprijs — omtrek Brussel — Waterleiding en Elektriciteit. Bevr. G. v. B 2057

Drukkerij van de « Gazet van Brussel »

DE TALISMAN
OF
RICHARD LEEUWENHART TE PALESTINA
Naar het Engelsch van WALTER SCOTT.

De aartsbisschop van Tyrus was de eerste, wien hij zijn twijfel toevertrouwde, daar hij diens aanzien bij zijn meester Richard kende, dien den scherpzinnigen prelaat liefhad en hoogschatte. De bisschop hoorde de twijfelingen aan, die de Vaux opperde, met het doorzicht en verstand, dat de Roomsche geestelijkheid onderscheidt. Hij overwoog de godsdienstige bezwaren van de Vaux met zoo veel onverschiligheid, als het hem vergund was bij een leek over zulk een onderwerp te laten blijken.

« Geneesheeren, » zeide hij, « zijn even als de artsenijen, die zij gebruiken, dikwijls nuttig, al zijn de eersten ook door geboorte of zeden de laagste der menschen, even zoo als de laatste in vele gevallen uit de gemeenste stoffen getrokken worden. Men mag den bijstand van heidenen en ongeloovigen in den nood gebruiken, en er is grond om te gelooven, dat eene reden waarom zij op de aarde geduld worden is, dat zij ten dienste van ware Christenen strekken mogen...., dus maken wij wettig slaven van de heidensche gevangenen. Voorts lijdt het geen twijfel of de eerste Christenen maakten gebruik van de diensten van onbekeerde heidenen. Zoo waren in het schip van Alexandrië, waarin de gezegende apostel Paulus naar Italië overstak, de schippers zonder twijfel heidenen ; maar wat zeide de heilige man, toen hun dienst vereischt werd : « Zoo deze mannen niet in het schip blijven, kunt gij niet gered worden ! » Voorts zijn de Joden even goed ongeloovigen ten opzichte van het Christendom, als de Mohamedanen. Maar er zijn weinig andere geneesheeren in het kamp dan Joden, en deze worden zonder eenige ergernis of bedenking gebruikt. Dus kunnen de Mohamedanen in die hoedanigheid voor hun diensten gebezigd worden. »

Deze redeneering deed den twijfel zwichten van Thomas de Vaux.

Maar de bisschop sprak op verre na zoo vloeiend niet, toen hij de mogelijkheid van een trouwelooze handelwijze bij den Sarraceen overwoog, en in dit geval kwam hij niet zoo spoedig tot beslissing. De baron liet hem de geloofsbrieven zien. Hij las en herlas die en vergeleek het oorspronkelijke met de vertaling.

« Het is een schotel, die verwonderlijk voor het gehemelte van koning Richard is toebereid, en ik kan niet malaten achterdocht tegen den listigen Sarraceen te voeden. Zij zijn bijzonderbehendig in de kunst van vergiftigen en zij kunnen het vergif zoo toedienen, dat het weken noodig heeft om zijne uitwerking op den lijder uit te oefenen en gedurende dezen tijd kan de misdadiger vrij ontsnappen. Zij kunnen laken en leder, ja zelfs papier en perkament met het fijnste vergif doordringen. Heilige Maagd, behoed mij ! En waarom houd ik, daar ik dit weet, dezen geloofsbrief zoo dicht bij mijn gelaat ! Neem hem, sir Thomas, neem hem spoedig. »

Bij deze woorden overhandigde hij den brief met uitgestrekten arm en haastig aan den baron.

« Maar kom, mylord de Vaux, » vervolgde hij, « laten wij ons naar de tent van dien zieken schildknaap begeven, waar wij vernemen zullen, of deze Hakim werkelijk de kunst bezit om te genezen, zoo als hij verzekert, eer wij overleggen, of het veilig is, hem te vergunnen zijne kunst op koning Richard uit te oefenen. Maar wacht ! Laat ik eerst mijn reukfleschje nemen, want deze koortsen verspreiden zich als de pest. Ik zou u raden om gedroogde rozemarijn in azijn gedoopt te gebruiken, mylord. Ik versta ook iets van de geneeskunst. »

« Ik dank u, hoogeerwaarde, » hernam Thomas van Gilsland, « maar zoo ik voor de koorts vatbaar ware geweest, zou ik die al lang bij het bed van mijn meester gekregen hebben. »

De bisschop van Tyrus bloosde, want hij had de nabijheid van den zieken vorst gemeden ; hij verzocht nu den baron voor te gaan.

Toen zij voor de ellendige hut stonden, waarin Kenneth van den Luipaard en zijn volgeling huisden, zei de bisschop tegen de Vaux :

« Nu waarlijk, mylord, deze Schotsche ridders dragen minder zorg voor hunne bedienden dan wij voor onze honden. Dit is een ridder zooals men zegt, dapper in den slag, en waardig geoordeeld om in tijd van wapenstilstand met een gewichtigen last vereerd te worden, en zijn schildknaap is slechter gehuisvest dan in het ergste hondenhok van Engeland. Wat zegt gij van uwe buren ? »

« Dat een meester genoeg voor zijn dienaar doet, wanneer hij hem geen slechter huisvesting geeft, dan hij zelf heeft, » antwoordde de Vaux en trad de hut binnen.

De bisschop volgde niet zonder kennelijken tegenzin ; want, ofschoon het hem in sommige opzichten niet aan moed ontbrak, werd die echter door een sterke en levendige zorg voor zijne eigen veiligheid getemperd. Hij bedacht evenwel, dat het noodzakelijk was, in persoon over de bekwaamheid van den Arabischen geneesheer te oordeelen en trad dus de hut binnen met eene statigheid van manieren die, naar hij dacht, wel berekend was, om den vreemdeling eerbied in te boezemen.

De prelaat was inderdaad een aanzienlijk en ontzagwekkend persoon. In zijne jeugd was hij uitstekend schoon geweest en wilde zelfs in zijn ouderdom dit ongaarne minder schijnen. Zijn bisschoppelijk gewaad was van de rijkste soort, met kostbaar bont omzet, en door een kunstig geborduurd koorkleed bedekt. De ringen aan zijne vingers waren eene rijke baronie waard, en aan zijne muts, die thans wegens de hitte los hing en naar achter geworpen was, waren gespen aangebracht van zuiver goud, om ze naar goedvinden te kunnen vastmaken. Zijn lange baard, zilver door den ouderdom, hing over zijne borst. Een van de jonge misdienaars, die hem begeleidden, maakte eene kustmatige schaduw, die toen eigen aan het Oosten was, door dat hij boven zijn hoofd een zonnescherm van palmbladeren hield, terwijl de andere zijn eerwaarden meester met een waaier van pauwenveeren verkoelde.

Toen de bisschop van Tyrus de hut van den Schotschen riddef binnentrad, was de meester afwezig, en de Moorsche geneesheer, dien hij zien wilde, zat in dezelfde houding, waarin de Vaux hem eenige uren te voren verlaten had, met de beenen kruislings, op een mat van gevlochten bladeren, naast den patiënt, die in een diepen slaap schee nte liggen, en wiens pols hij van tijd tot tijd voelde. De bisschop bleef twee of drie minuten zwijgend voor hem staan, alsof hij een eerbiedige groet verwacht had, of ten minste dat de Sarraceen, door zijn eerwaardig voorkomen zou getroffen zijn geworden. Maar Adonebec el Hakim sloeg, behoudens een vluchtigen blik, geen acht op hem, en toen de prelaat hem eindelijk in de *lingua franca* begroette, antwoordde hij slechts met de gewone Oostersche begroeting : « *Salem alicum* — vrede zij met u. »

« Zijt gij een geneesheer ? » vroeg de bisschop eenigermate gebelgd over deze koele ontvangst. « Ik wilde met u over de kunst spreken. »

« Indien gij iets van de geneeskunst verstondt, » antwoordde El Hakim, « dan zoudt gij begrijpen, dat de geneesheeren geen konsult of beraadslaging in de kamer van den zieke houden. Hoor, » ging hij voort, toen men het dof geknor van den hond in de binnenste hut vernam, « zelfs de hond kon u rede keeren, priester. Zijn instinkt leert hem zijn geblaf binnen het bereik van den zieke te onderdrukken. Kom buiten de tent, « zeide hij, terwijl hij opstond en voorging, « als gij mij iets te zeggen heht. »

Niettegenstaande de eenvoudigheid der kleeding van den Sarraceenschen geneesheer en zijne geringere grootte, wanneer deze met den langen prelaat en den reusachtigen Engelschen baron vergeleken werd, was er iets indrukwekkends in zijn voorkomen en gelaat, dat den bisschop van Tyrus belettte, het ongenoegen, dat hij over deze niet zeer hoffelijke terechtwijzing ondervond, al te sterk uit te drukken. Toen zij buiten de hut waren, staarde hij Adonebec zwijgend eenige oogenblikken aan, vooraleer hij een geschikte wijze kon vinden om het gesprek te hervatten. Men zag geene lokken onder de hooge pelsmuts van den Arabier, die ook een gedeelte van zijn voorhoofd bedekte, dat grootsch en breed scheen en vrij van rimpels was, zoowel als zijne wangen, waar men die onder de schaduw van zijn langen baard kon zien. Het doordringende zijner zwarte oogen hebben wij reeds vroeger vermeld.

De prelaat, getroffen door zijne schijnbare jeugd, maakte ten slotte een einde aan het stilzwijgen, dat de ander volstrekt geen haast had af te breken, door den Arabier te vragen hoe oud hij was.

« De jaren van gewone menschen, » zeide de Sarraceen, « worden naar hunne rimpels en die der wijzen naar hunne studiën geteld. Ik durf mij niet ouder noemen dan honderd omwentelingen van de Hegira. »

Hiermede wilde hij zeggen dat zijne kundigheden wel in honderd jaren hadden kunnen verkregen worden.

De baron van Gilsland, die dit voor eene letterlijke verklaring opnam, dat hij honderd jaren oud was, zag den prelaat twijfelend aan en, ofschoon deze de meening van El Hakim begreep, beantwoordde hij echter zijn blik door geheimzinnig het hoofd te schudden. Hij zette een gewichtig gelaat op en vroeg verder, op een toon van gezag, welk bewijs Adonebec geven kon van zijn geneeskundige bekwaamheid.

« Gij hebt het woord van den machtigen Saladin, » antwoordde de wijze, terwijl hij zijne muts als een teeken van eerbied aanraakte ; « een woord, dat nooit tegen vriend of vijand gebroken werd. Wat zoudt gij meer kunnen verlangen, Nazareër ? »

« Ik wilde gaarne ooggetuige van uwe bekwaamheid zijn, » zeide toen de baron, « en zonder dit nadert gij het bed van koning Richard niet. »

« Het lof van den geneesheer, » hernam de Arabier, « ligt in het herstel van den patient. Zie dezen schildknaap, wiens hoofd verdroogd is door de koorts, welke uw legerplaats met geraamten heeft opgevuld en waartegen de kunst van uwe Nazareesche geneesheeren even veel vermocht als een zijden wambuis tegen een stalen lans. Bezie zijne vingers en armen, uitgeteerd gelijk de klauwen en beenen van den kraanvogel. De dood had hem dezen morgen reeds met zijne klauw getroffen, maar al ware Azraël aan de eene zijde van de legerstede geweest en ik aan de andere, dan zou zijne ziel nog niet aan zijn lichaam ontrukt zijn. Stort mij niet met verdere vragen, maar wacht het beslissend oogenblik af, en ziet in stille verbazing het wonderbaarlijk gevolg aan. »

(wordt voortgezet.)